

SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

HVORFOR VÆLGER ELLER FRAVÆLGER FØRTIDSPENSIONISTER ORDNINGEN?

11:23

ANNA AMILON

11:23

SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

HVORFOR VÆLGER ELLER FRAVÆLGER
FØRTIDSPENSIONISTER ORDNINGEN?

ANNA AMILON

KØBENHAVN 2011

SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION. HVORFOR VÆLGER ELLER
FRAVÆLGER FØRTIDSPENSIONISTER ORDNINGEN?

Afdelingsleder: Lars Pico Geerdsen

Afdelingen for Socialpolitik og velfærdsydelser

Undersøgelsens følgegruppe:

Bent Nielsen, Pensionsstyrelsen

Torben Hede, Pensionsstyrelsen

Ole Beier Sørensen, ATP

Dorte Fleron, Socialcenter København, Københavns Kommune

Jens-Christian Stougaard, Pension Danmark

ISSN: 1396-1810

ISBN: 978-87-7119-023-6

e-ISBN: 978-87-7119-024-3

Layout: Hedda Bank

Forsidefoto: Hedda Bank

Oplag: 600

Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S

© 2011 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

Tlf. 33 48 08 00

sfi@sfi.dk

www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.

Skrifter, der omtaler, anmelder, henviser til eller gengiver SFI's publikationer, bedes sendt til centret.

INDHOLD

	FORORD	5
	RESUMÉ	7
1	UNDERSØGELSESDSIGN OG METODE	15
	Individuelt niveau	16
	Kommunalt niveau	16
	Data og dataindsamling	17
2	SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION	21
	Reglerne for supplerende arbejdsmarkedspension	21
	Udbetalinger fra supplerende arbejdsmarkedspension	22
	Andel af førtidspensionister på ordning med supplerende arbejdsmarkedspension	24
	Konklusion	25

3	ANALYSE PÅ INDIVIDUELT NIVEAU	27
	Resultater fra regressionsmodellen	30
	Konklusion	31
4	FØRTIDSPENSIONISTERNES EGNE HOLDNINGER TIL SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION	33
	Kendskab til ordningen	35
	Anbefalet at tilslutte sig ordningen?	41
	Hvorfor indbetale? – Hvorfor ikke indbetale?	43
	Rådgivning om ordningen	45
	Kan kommunen informere ATP eller pensionselskabet?	51
	Sandsynlighed for at indbetale til ordningen	53
	Konklusion	60
5	ANALYSE PÅ KOMMUNALT NIVEAU	61
	Andel førtidspensionister på ordning med supplerende arbejdsmarkeds pension på kommunalt niveau	62
	Besvarelser fra kommunale medarbejdere	65
	Informationsmetoder og tid til information	65
	Effektivisering og forbedring af ordningen	69
	Regressionsanalyse	72
	Faktiske vs. forventede andele af førtidspensionister på ordning med supplerende arbejdsmarkeds pension	75
	Konklusion	77
6	KONKLUSION	79
	APPENDIKS	81
	LITTERATUR	85
	SFI-RAPPORTER SIDEN 2010	87

FORORD

I takt med den øgede udbredelse af arbejdsmarkedspensioner vil forskellene i pensionsindtægter mellem dem, der har mange år som erhvervsaktive, og dem, der fx på grund af sygdom eller handicap har få eller ingen år som erhvervsaktive, øges. Et tiltag for at forbedre den økonomiske situation som folkepensionist for førtidspensionister er den *Supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister* (herefter kaldet SUPP), som blev indført den 1. januar 2003. Ordningen giver førtidspensionister mulighed for en månedlig pensionsopsparing, og for hver krone, som den førtidspensionsberettigede sparer op, lægger staten to kroner oveni. Selv om SUPP er en meget fordelagtig ordning, har kun ca. 35 pct. af førtidspensionisterne tilsluttet sig ordningen.

Pensionsstyrelsen gav i 2010 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd til opgave at afdække, hvem der tilslutter sig SUPP, hvorfor førtidspensionisterne tilslutter sig hhv. ikke tilslutter sig ordningen, samt hvilken betydning information om ordningen har for sandsynligheden for, at den enkelte førtidspensionist tilslutter sig. Formålet med undersøgelsen er at udpege de områder, hvor en indsats for at opnå en øget udbredelse skønnes at være mest effektiv.

SFI har anvendt data fra Danmarks Statistik og fra ATP og PensionDanmark om henholdsvis brugere og ikke-brugere af SUPP. Derudover har SFI indsamlet survey-data om ca. 850 brugere og ca. 920 ikke-brugere af SUPP. SFI har også indsamlet survey-data fra 85 kommunale

medarbejdere, der arbejder med at informere førtidspensionister om SUPP. Det er disse data, der ligger til grund for analyserne i denne rapport.

I forbindelse med undersøgelsen har der været nedsat en følgegruppe. Medlemmerne takkes alle for betydningsfulde bidrag til rapporten. Ole Beier Sørensen, analysechef i ATP, har både siddet i følgegruppen og været referee på rapporten. En særlig tak rettes til ham.

Rapporten er udarbejdet af seniorforsker ph.d. Anna Amilon, som også har været projektleder på undersøgelsen. Derudover har tidligere forsker på SFI, ph.d. Joannes Jacobsen, samt studentermedhjælper Ida Haahr-Pedersen bidraget til udarbejdelse af spørgeskemaer og hjulpet med dataindsamlingen.

København, juni 2011

JØRGEN SØNDERGAARD

RESUMÉ

Den 1. januar 2003 trådte ordningen *Supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister* i kraft (forkortet SUPP i denne rapport). Ordningen gør det økonomisk meget attraktivt for førtidspensionister at spare op til pension. For hver krone, den førtidspensionerede indbetaler til ordningen, lægger staten to kroner oveni. I 2011 var satserne for ordningen 153 kroner om måneden for førtidspensionistens vedkommende og 306 kroner fra staten (det er ikke muligt at indbetale lavere eller højere beløb).

Selv om SUPP er en meget fordelagtig ordning, er blot ca. 35 pct. af førtidspensionisterne i Danmark tilsluttet. I denne rapport har vi undersøgt, hvilke førtidspensionister der vælger at tilslutte sig SUPP, hvilke der ikke gør det, samt deres motivationer til at tilslutte sig hhv. ikke tilslutte sig ordningen. Derudover har vi undersøgt, hvilken information førtidspensionisterne får om SUPP fra deres kommuner. Resultaterne bygger på fire datakilder: 1) analyser af registerdata på en 30-procents-stikprøve af befolkningen, 2) data fra ATP og PensionDanmark over alle førtidspensionister, der indbetalte til SUPP via disse selskaber i perioden 2003-2009, 3) survey-data bestående af telefoninterview med 851 personer, der indbetaler til SUPP, og 921 personer, der ikke indbetaler, og 4) elektroniske interview med kommunale medarbejdere, der arbejder med at informere om SUPP.

FÅ TILMELDTE – MEN ANDELENE STIGER

Resultaterne viser, at andelen af førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP, er steget fra ca. 24 pct. i 2003 til ca. 34 pct. i 2008. Førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning er stærkt underrepræsenterede blandt de førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP. De stigende andele førtidspensionister på SUPP kan dermed delvis forklares ved, at andelen af førtidspensionister på ny ordning er steget. Andelen af førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP, varierer stærkt på kommunalt niveau, fra ca. 20 pct. i Herlev til ca. 46 pct. i Svendborg (begge tal for 2008).

STÆRKE FØRTIDSPENSIONISTER PÅ NY FØRTIDSPENSIONSORDNING INDBETALER TIL SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

Ud fra analyser af vores datasæt med en 30-procents-stikprøve af alle førtidspensionister i Danmark kan vi konstatere, at det især er førtidspensionister, der har et forholdsvist højt uddannelsesniveau, er gift og kommer fra Danmark eller et andet mere udviklet land, der har den højeste sandsynlighed for at indbetale til SUPP. Derudover stiger sandsynligheden for at indbetale til SUPP, jo højere løn førtidspensionisten havde, før han eller hun blev førtidspensionist, jo højere anden pensionsopsparing og jo højere private pensionsudbetalinger vedkommende har, samt hvis førtidspensionisten ejer sit hus. Kvinder har en lidt højere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end mænd, og, som det kunne forventes, er der en negativ sammenhæng mellem alder og sandsynlighed for at indbetale til SUPP.

Den faktor, som har den største indflydelse på sandsynligheden for at indbetale til SUPP, er dog typen af førtidspensionsordning: Førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning har 20 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end førtidspensionister på ny førtidspensionsordning.¹ Denne forskel mellem førtidspensionister på gammel og ny førtidspensionsordning eksisterer, selv om vi i vores model tager højde for forskelle i alder, civilstand, etnicitet, uddannelsesniveau og andre økonomiske forhold.

1. Førtidspensionister, der blev tilkendt en førtidspension den 1. januar 2003 eller senere, er på ny førtidspensionsordning.

Vores interview med kommunale medarbejdere viser, at førtidspensionister på gammel ordning ofte kun har fået information om SUPP via brev, da ordningen blev introduceret i januar 2003. En mulig forklaring på den lave tilslutning til SUPP for førtidspensionister på gammel ordning er derfor manglende information.

BEHOV FOR MERE – OG BEDRE – INFORMATION

Alle nye førtidspensionister i Danmark har siden 2003 ifølge loven skullet informeres om SUPP af deres kommune. Vores survey-undersøgelse viser dog, at 50 pct. af førtidspensionisterne ikke havde hørt om SUPP, inden vi interviewede dem om ordningen.

Af dem, der har hørt om SUPP, mener ca. 70 pct. at have hørt om ordningen fra deres kommune. Derudover mener kun ca. 25 pct. af respondenterne at vide, hvor meget man skal indbetale til SUPP, og hvor stort kommunens bidrag² er, og kun 25 pct. har realistiske forventninger til, hvor meget man kan få udbetalt. Blandt de 247 førtidspensionister, der har hørt om SUPP, men som ikke indbetaler til ordningen, svarer 52 pct., at de ikke indbetaler på grund af manglende information, og 61 pct., at det er på grund af, at de er usikre med hensyn til, om ordningen kan betale sig for dem. Samlet set peger disse tal på, at der er behov for mere og bedre information om ordningen.

Vores respondenter er også blevet spurgt, om de er positivt indstillet over for, at kommunen videregiver information om, at de er blevet tilkendt en førtidspension, til ATP eller et andet pensionsselskab med henblik på at informere om ordningen. I alt er 79 pct. positivt indstillet over for, at kommunen videregiver informationen (12 pct. har ikke taget stilling, og de resterende 8 pct. er negativt indstillede), og 84 pct. ville give samtykke til at blive kontaktet af deres pensionsselskab eller ATP for at få mere information om ordningen. En mulighed for at forbedre informationen om SUPP ville derfor være at give ATP mulighed for at informere førtidspensionister om ordningen.³

2. Kommunen får det udbetalte beløb refunderet af staten.

3. Siden 2006 samarbejder flertallet af danske kommuner og en del pensionsselskaber (bl.a. PensionDanmark) for at muliggøre, at pensionsselskaberne får besked om, hvem der er blevet tilkendt en førtidspension. Kommunerne indhenter de nødvendige samtykkeerklæringer, og pensionsselskaberne får derefter besked om, hvem der er blevet tilkendt en førtidspension. Formålet er at garantere, at de borgere, der har ret til en supplerende privat pension, når de bliver tilkendt en førtidspension, også får denne udbetalt (se It og Telestyrelsen, 2011).

KOMMUNALE MEDARBEJDERE BRUGER LIDT TID PÅ AT INFORMERE OM ORDNINGEN

Analysen af survey-data med kommunale medarbejdere, der arbejder med at informere om SUPP, viser, at 44 pct. af de kommunale medarbejdere bruger mindre end 5 minutter på at informere om ordningen, og at ca. 60 pct. af kommunerne i gennemsnit bruger mindre end 15 minutter per førtidspensionist på at informere om SUPP. Derudover mener 27 pct. af de kommunale medarbejdere, at kommunen ikke har gjort eller skal gøre noget med henblik på at informere om SUPP ud over, hvad loven kræver. Den informationsmetode, der hyppigst bliver anvendt til at informere førtidspensionister om SUPP, er via brev eller skema, som anvendes af 43 pct. af kommunerne.

Overordnet set giver analysen af survey-data indsamlet hos kommunale medarbejdere indtryk af, at der ikke bruges særlig meget tid og energi på at informere førtidspensionister om SUPP i flertallet af de danske kommuner.

HVORDAN KAN MAN FÅ FLERE FØRTIDSPENSIONISTER TIL AT TILSLUTTE SIG ORDNINGEN MED SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION?

Det mest effektive tiltag for at få flere førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP ville selvfølgelig være at gøre den tvunget. Det kan dog være problematisk at tvinge førtidspensionister, der i en del tilfælde lider af svære sygdomme, der gør, at de ikke engang forventer at opnå folkepensionsalderen, til at indbetale til en pensionsordning (det skal dog noteres, at kun 6 pct. af førtidspensionisterne ikke regner med at blive folkepensionister ifølge vores survey-undersøgelse).

Det næstmest effektive tiltag for at få flere førtidspensionister til at tilmelde sig SUPP ville være at tilrettelægge det således, at førtidspensionisten aktivt skal vælge ordningen fra i stedet for, at han eller hun som i dag aktivt skal vælge ordningen til. De førtidspensionister, som på grund af dårligt helbred eller en ekstremt anstrengt nuværende økonomi

misk situation, ikke vil indbetale til SUPP, har derved stadigvæk mulighed for at framelde sig ordningen.⁴

Der findes dog en række andre muligheder ud over at ændre tilmeldingsproceduren, som kan bidrage til at få flere førtidspensionister til at tilmelde sig SUPP:

- *Større fokus på førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning.* Førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning har 20 pct. lavere sandsynlighed for at være tilmeldt SUPP end førtidspensionister på ny førtidspensionsordning, selv om vi tager højde for forskelle i alder, køn, uddannelsesniveau, etnicitet og økonomiske forhold mellem førtidspensionister på gammel og ny førtidspensionsordning. Den mest sandsynlige forklaring på de store forskelle mellem førtidspensionister på gammel og ny ordning er derfor, at den førstnævnte gruppe har fået mindre information om SUPP. Set både fra et ligebehandlings- og et effektivitetsperspektiv er der derfor behov for at give førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning mere information om SUPP. Ved at give førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning mere og bedre information om SUPP, fx per telefon eller via informationsmøder, kunne man sandsynligvis få flere førtidspensionister på gammel ordning til at indbetale til SUPP.
- *Udarbejde bedre informationsmateriale.* For at den enkelte førtidspensionist skal kunne træffe en beslutning om, hvorvidt han eller hun skal tilmelde sig SUPP, behøver vedkommende information om ordningen. Især er det vigtigt, at førtidspensionisten forstår, hvor meget han eller hun selv skal indbetale, hvor stort kommunens (statens) bidrag er, og hvor meget vedkommende kan forvente at få udbetalt den dag, han eller hun bliver folkepensionist. Der mangler især information om, hvor meget førtidspensionisten vil få udbetalt fra SUPP, og denne information er vigtig. Af de førtidspensionister, der ikke indbetalte til SUPP, angav 61 pct. som grund til ikke at indbetale, at de var usikre på, om ordningen kunne betale sig for dem.

4. Siden 2010 har PensionDanmark haft automatisk tilmelding til SUPP for alle personer, der får en supplerende førtidspension udbetalt via selskabet. Det er meget få personer, der vælger at melde sig fra SUPP (se PensionDanmark, 2011).

ATP har på sin hjemmeside information om udbetalingens størrelse, men kun fordelt på fem forskellige indbetalingslængder (47, 37, 27, 11,5 og 5 år).

For at forbedre informationsmaterialet kunne man fx konstruere et antal typescenarier, hvor man viser, hvor meget førtidspensionister, som er født i forskellige år og starter deres indbetaling ved forskellige aldre, får udbetalt. Et andet alternativ er at konstruere en elektronisk ”SUPP-beregner”, hvor førtidspensionisten selv kan indtaste, hvilket år han eller hun er født, hvornår han eller hun begynder indbetalingerne til SUPP, og måske også hvor gammel han eller hun forventer at blive, og så direkte få vist en forventet årlig personlig udbetaling (og måske også en forventet samlet ind- og udbetaling). Med en ”SUPP-beregner” ville kommunerne bedre kunne rådgive førtidspensionisterne om de økonomiske konsekvenser af at tilmelde sig SUPP. Derudover ville den enkelte førtidspensionist selv få et værktøj til at undersøge, hvorvidt ordningen kan betale sig for ham eller hende.

- *Større fokus på supplerende arbejdsmarkedspension i kommunerne.* Ud over, at SUPP er en økonomisk meget fordelagtig ordning for langt de fleste førtidspensionister, har kommunerne en egeninteresse i at få førtidspensionister til at tilmelde sig. Det er nemlig staten og ikke kommunen, der supplerer pensionen op (kommunen får de penge, de har brugt til at supplere SUPP-ordninger, refunderet af staten). Når pensionen engang bliver udbetalt, får kommunen dog højere skatteindtægter og lavere udgifter til fx ældrecheck og boligydelse.

Selv om kommunerne har tydelige incitamenter til at motivere førtidspensionister til at tilmelde sig SUPP, så bruger 44 pct. af kommunerne i gennemsnit mindre end 5 minutter per førtidspensionist på at informere om SUPP ifølge vores data indhentet hos kommunale medarbejdere, og den mest almindelige informationsmetode er brev eller skema (som 43 pct. af kommunerne benytter sig af). Kun 20 pct. af de kommunale medarbejdere mener, at kommunen bør anbefale eller motivere førtidspensionister til at overveje at tilmelde sig SUPP.

Resultaterne viser overordnet set, at der i mange kommuner kan bruges mere tid og energi på at informere om SUPP. Kommunerne skal gøres bevidste om, at SUPP er en økonomisk meget fordelagtig

ordning, både for langt de fleste førtidspensionister og for kommunen.

- *Forbedre mulighederne for ATP og andre pensionsselskaber for at informere om supplerende arbejdsmarkedspension.* Selv om kommunerne skal have hovedansvaret for at informere om SUPP, er en anden mulighed for at få flere førtidspensionister til at tilmelde sig SUPP at give ATP mulighed for at informere om ordningen. ATP administrerer ca. 95 pct. af alle SUPP-ordninger i Danmark, men ATP har ikke mulighed for at informere førtidspensionister om SUPP, fordi ATP ikke ved, hvem der får tilkendt førtidspension (hvis disse personer ikke indbetaler til SUPP via ATP). PensionDanmark, der administrer ca. 5 pct. af SUPP-ordningerne i Danmark, ved i modsætning til ATP, hvem af deres medlemmer der er blevet tilkendt førtidspension, da disse personer får udbetalt en supplerende førtidspension fra selskabet. PensionDanmark har derfor aktivt kontaktet alle de af deres medlemmer, der har fået tilkendt førtidspension, med henblik på at informere om fordelene ved SUPP, hvilket har gjort, at 80 pct. af de nytilkendte førtidspensionister i 2009 tilmeldte sig ordningen (ATP, 2010). Siden 2010 bliver alle førtidspensionister i PensionDanmark automatisk tilmeldt SUPP, når udbetalingen af den supplerende førtidspension begynder. Erfaringen er, at meget få førtidspensionister vælger at framelde sig (se PensionDanmark, 2011).

Vores survey-undersøgelse viser, at 80 pct. af førtidspensionisterne er positivt indstillet over for, at kommunen giver pensionsselskab eller ATP information om, at vedkommende har fået tilkendt førtidspension, og lidt flere, 84 pct., ville give samtykke til at blive kontaktet af deres pensionsselskab eller ATP for at få information om SUPP.⁵ Hvis kommunerne derfor får førtidspensionisternes samtykke til at videregive information om, at den enkelte har fået tilkendt førtidspension, til det relevante pensionsselskab eller ATP, ville flere førtidspensionister derfor sandsynligvis kunne få mere og måske også bedre information om SUPP.

5. Siden 2006 har flertallet af danske kommuner og en del pensionsselskaber (bl.a. PensionDanmark) samarbejdet for at muliggøre, at pensionsselskaberne får besked om, hvem der er blevet tilkendt en førtidspension. Kommunerne indhenter de nødvendige samtykkeerklæringer, og pensionsselskaberne får derefter besked om, hvem der er blevet tilkendt en førtidspension. Formålet er at garantere, at de borgere, der har ret til en supplerende privat pension, når de bliver tilkendt en førtidspension, også får denne udbetalt (se It og Telestyrelsen, 2011).

UNDERSØGELSESDESIGN OG METODE

Den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister (her forkortet SUPP) trådte i kraft den 1. januar 2003. Formålet med at indføre ordningen var at sikre, at førtidspensionisterne i lighed med de beskæftigede får mere at leve for end folkepensionen og ATP den dag, de bliver folkepensionister.

Ordningen er økonomisk meget fordelagtig for førtidspensionisterne: For hver krone den førtidspensionsberettigede sparer op, lægger staten to kroner oveni. På trods af dette er tilslutningen beskeden. Kun ca. 35 pct. af førtidspensionisterne var tilsluttet ordningen i 2009.

I denne rapport analyserer vi, hvilke faktorer der har betydning for udbredelsen af SUPP. Forklaringer på, hvorfor førtidspensionister tilslutter sig SUPP eller ikke, søger vi dels på kommunalt niveau, dels på individuelt niveau. Ved at undersøge, hvilke faktorer der hæmmer hhv. befordrer tilslutningen til SUPP, kan vi udpege de områder, hvor en indsats for at opnå en øget udbredelse ser ud til at være mest effektiv.

Vi undersøger tilslutningen til SUPP fra et individuelt perspektiv, men også fra et kommunalt perspektiv. Grunden til, at vi også fokuserer på kommunens rolle, er, at det er kommunen, som informerer førtidspensionisterne om SUPP. Da det er en forudsætning for, at den enkelte førtidspensionist skal kunne tilslutte sig SUPP, at han eller hun ved, at ordningen eksisterer, og at han eller hun forstår, hvordan ordningen

fungerer, er kommunens rolle som informationsgiver central for førtidspensionistens beslutning om at tilslutte sig, hhv. ikke tilslutte sig, SUPP.

INDIVIDUELT NIVEAU

Man må forvente, at en række faktorer, som fx anden pensionsopsparing, tidligere indkomst og boligsituation, påvirker beslutningen om at tilslutte sig SUPP. Familiesituation, udnannelsesniveau og helbredsforhold kan også forventes at have betydning. Alle disse faktorerers indvirkning på sandsynligheden for at tilslutte sig SUPP kan vi måle via registerdata, og vi analyserer disse faktoreres betydning ved at bruge en regressionsmodel.

Ud over de objektive faktorer, som er nævnt i det foregående afsnit, findes også en række mere subjektive faktorer, som man kan forvente påvirker sandsynligheden for at tilmelde sig SUPP på individuelt niveau. Vi afdækker disse subjektive forhold, som fx førtidspensionisternes begrundelser for at tilmelde sig hhv. ikke tilmelde sig ordningen, kendskabet til ordningen, og hvorfra førtidspensionisterne har fået information om ordningen, ved at interviewe førtidspensionister om SUPP. Vi interviewer fire relevante undergrupper af førtidspensionister, nemlig førtidspensionister på ny ordning, der har hhv. ikke har tilmeldt sig SUPP, samt førtidspensionister på gammel ordning, der har hhv. ikke har tilmeldt sig SUPP. Førtidspensionister på ny ordning er blevet tilkendt førtidspension den 1. januar 2003 eller senere, mens førtidspensionister på gammel ordning er blevet tilkendt førtidspension før denne dato.

KOMMUNALT NIVEAU

Kommunen har ansvaret for at informere nye førtidspensionister om SUPP. Tidligere undersøgelser (ATP, 2005 og 2008) viser dog, at der på kommunalt niveau er meget store forskelle med hensyn til, hvor stor en andel af førtidspensionisterne der tilmelder sig SUPP.

Vi analyserer variationen over tid i andelen af SUPP-tilsluttede førtidspensionister på kommunalt niveau. Vi undersøger perioden fra introduktionen af SUPP i 2003 til 2008. Herved aggregeres niveauerne for de ”gamle” kommuner (dvs. før strukturreformen i 2007), så de

modsvare den nye kommuneinddeling. Resultaterne viser, at der er store forskelle på tværs af danske kommuner på, hvor store andele af kommunernes førtidspensionister der har tilsluttet sig SUPP. Overordnet set er andelen af førtidspensionister, der er tilsluttet SUPP, dog vokset fra 2003 til 2008 i alle kommuner.

En mulig forklaring på de store variationer på kommunalt niveau er, at der er store forskelle på, hvordan og hvor meget kommunerne informerer om ordningen. Oplysninger om, hvordan kommunerne informerer førtidspensionister om SUPP, har vi indsamlet ved en elektronisk interviewundersøgelse.

En anden mulig forklaring på den observerede variation på kommunalt niveau er, at førtidspensionisternes individuelle egenskaber varierer på tværs af kommunerne. Hvis der fx på kommunalt niveau er forskelle i andelen af førtidspensionister, der har anden pensionsopsparing, er gift, ejer deres bolig m.v., kan dette forklare variationen.

Vi bruger en regressionsmodel til at undersøge, hvilken betydning kommunens informationsstrategi hhv. førtidspensionisternes egenskaber har i forhold til andelen af førtidspensionister, som har valgt at tilmelde sig SUPP.

DATA OG DATAINDSAMLING

For at undersøge, hvilke faktorer der har betydning for udbredelse af SUPP, bruges tre forskellige datakilder: registerdata, elektroniske spørgeskemaer med kommunale medarbejdere, samt interview med nye hhv. gamle førtidspensionister, som har hhv. ikke har tilsluttet sig SUPP.

Registerdata bruger vi for at undersøge:

- Hvorledes udviklingen har været i tilslutningen til SUPP blandt førtidspensionister i de enkelte år siden 2003, herunder udviklingen i forskellene fra kommune til kommune.
- Hvilke objektive egenskaber hos de enkelte førtidspensionister der kan forklare forskelle i tilslutning til ordningen. Eksempler på objektive egenskaber er fx adgang til anden pensionsopsparing, diagnoser, alder, køn, civilstatus, boligsituation og tidligere indkomst.
- Hvilke objektive forskelle på kommunalt niveau der kan forklare tilslutning til ordningen. Eksempler på forskelle på tværs af kommu-

ner er fx førtidspensionisternes gennemsnitlige alder, andelen af mænd og kvinder, andelen, der er gift, andelen, der har øvrig pensionsopsparing m.v., på kommunalt niveau.

Vi har modtaget data fra ATP og PensionDanmark (for perioden 2003-2009) over, hvilke førtidspensionister der er tilsluttet SUPP, og i hvilke år de har indbetalt til ordningen. Selv om enkelte førtidspensionister kan have SUPP-ordninger, der administreres af andre pensionskasser, skønner ATP, at disse data dækker over stort set alle førtidspensionister i Danmark (ATP, 2010).⁶

Telefoninterview med førtidspensionister bruger vi til at undersøge:

- Egenskaber, der kan forklare, hvorfor en førtidspensionist vælger at tilslutte sig SUPP, men som ikke findes i registerdata, fx forventet levetid, selvoplevet helbred, forventninger til den økonomiske situation som folkepensionist m.v.
- Hvilket kendskab førtidspensionister har til ordningen, og hvorfra deres viden stammer (har de hørt om ordningen, har de kundskaber om, hvordan ordningen fungerer, og hvorfra stammer deres viden?).
- Hvilke faktorer førtidspensionister selv anfører som afgørende for, om de har tilsluttet sig ordningen eller ej (nuværende økonomisk situation, usikre på, om det kan betale sig, manglende viden om ordningen).
- Hvilken rådgivning førtidspensionisten selv anfører, at han/hun har fået vedrørende ordningen, samt vurderingen af denne.

Førtidspensionisterne er blevet inddelt i fire grupper (nye førtidspensionister, der har hhv. ikke har tilmeldt sig ordningen, samt gamle førtidspensionister, der har hhv. ikke har tilmeldt sig ordningen), og spørgsmålene er blevet afpasset efter førtidspensionisternes situation. I alt har vi indsamlet lidt over 400 interview per gruppe (1.767 gennemførte interview i alt).

6. De pensionskasser, der tilbyder SUPP, er, ud over PensionDanmark, Pensionskassen Arkitekter, Pensionskassen Jordbrugsakademikere og Dyrlæger samt Magistrenes Pensionskasse. Disse pensionskasser (inklusive PensionDanmark) tilbyder dog kun SUPP til førtidspensionister, der i forvejen er kunder i selskabet (ATP, 2008).

Elektroniske interview med kommunale medarbejdere anvender vi for at undersøge:

- Hvordan og hvor meget kommunen informerer førtidspensionister om SUPP (brev, brev plus samtale, skema, informationsmøder m.v.)
- Hvilken strategi kommunen har for at få førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP
- Hvilke tiltag, kommunen mener, ville være mest effektive for at få flere førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP.

Vi har indsamlet oplysninger om e-mail-adresser til kommunale medarbejdere med ansvar for at informere om SUPP ved at kontakte alle kommuner i Danmark (primært per telefon, men også per e-mail).

I flere af kommunerne er informationsarbejdet vedrørende SUPP fordelt på mere end én medarbejder, fx på et team af sagsbehandlere i kommunens pensionsafdeling. Vi har i denne undersøgelse foretaget interview med én medarbejder per kommune. Undersøgelsen er dermed ikke repræsentativ for alle kommunale medarbejdere, som informerer førtidspensionister om SUPP. Vi har anvendt interview med et udsnit af kommunale medarbejdere for at give et generelt billede af, hvordan og i hvilket omfang de forskellige kommuner informerer om SUPP.

Selektionen af de medvirkende kommunale medarbejdere er så vidt som muligt foretaget ud fra det kriterium, at medarbejderen selv informerer førtidspensionister om SUPP og har gjort dette i mindst 1 år. I de tilfælde, hvor det ikke har været muligt at lokalisere en specifik medarbejder, har kommunen eller den relevante afdeling modtaget materialet, der herefter er blevet videresendt til den rette person.

De elektroniske interview er foretaget ved hjælp af et web-baseret spørgeskema. Spørgeskemaet består af to afsnit. I første del af skemaet bliver aktøren bedt om at oplyse arten og omfanget af informationsarbejdet. Herefter bliver aktøren bedt om at vurdere en række forhold vedrørende kommunens informationsstrategi samt at give bud på, hvordan kommunens informationsstrategi i forhold til SUPP kan effektiviseres eller forbedres. I spørgeskemaet har vi forsøgt at tage hensyn til forskellige typer af kommunale strukturer, arbejdsfordelinger og respondenter. Spørgeskemaet henvender sig således både til aktører, som direkte informerer om SUPP, fx sagsbehandlere, men også til aktører, der har

det overordnede ansvar for informationsarbejdet vedrørende SUPP i kommunen, fx afdelingsledere.

SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

I dette kapitel forklarer vi reglerne for den supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP), og vi viser deskriptivt, hvor store andele af førtidspensionisterne der har tilsluttet sig ordningen i perioden 2003-2008.⁷ Denne analyse viser, at andelen af førtidspensionister, der tilslutter sig SUPP, er steget fra lidt over 20 pct. i 2003 til ca. 35 pct. i 2008.

REGLERNE FOR SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

Den Supplerende Arbejdsmarkedspension for førtidspensionister (SUPP) blev indført den 1. januar i 2003 som led i den store førtidspensionsreform fra 2003. Formålet med ordningen var at forbedre førtidspensionisternes mulighed for at spare op til et livsvarigt supplement til folkepensionen for dermed at gøre overgangen fra førtidspension til folkepension lettere.

SUPP er en frivillig ordning, som giver alle førtidspensionister (både på ny og gammel førtidspensionsordning) mulighed for at optjene et supplement til folkepensionen.

7. Vi har information om, hvem der indbetaler til SUPP frem til ultimo 2009, men informationerne om, hvem der er blevet tilkendt en førtidspension, stopper ultimo 2008.

Kommunen har efter forvaltningsloven pligt til at rådgive og vejlede førtidspensionister om SUPP. Kommunen bør ifølge loven vejlede om indholdet af ordningen og de forskellige hensyn, som kan indgå, når pensionisten overvejer at tilslutte sig ordningen. Kommunen bør dog ikke konkludere, om pensionisten bør indtræde i ordningen eller ej, da kommunen ikke har alle forudsætninger for at kunne foretage en sådan vurdering. Tilmelding til ordningen sker hos kommunen. Førtidspensionisten vælger selv, om han eller hun tilslutter sig ordningen i ATP eller i et livsforsikringsselskab eller en pensionskasse, som tilbyder ordningen. Det er dog meget få pensionsselskaber, der tilbyder SUPP, og disse selskaber tilbyder kun ordningen til førtidspensionister, der i forvejen er medlemmer. I praksis er der derfor ikke frit valg for førtidspensionisterne med hensyn til, hvilket pensionsselskab der administrerer deres SUPP-ordninger, da langt de fleste i praksis kun kan vælge ATP som administrator af ordningen. De indbetalte bidrag konteres på en særskilt konto for den enkelte førtidspensionist.

Bidraget til ordningen er i 2011 5.508 kr. (459 kr. per måned), hvoraf førtidspensionisten betaler en tredjedel, svarende til 1.836 kr. (153 kr. per måned), mens kommunen betaler de resterende to tredjedele, svarende til 3.772 kr. (306 kr. per måned). Det er ikke muligt at betale mere eller mindre end det fastlagte bidrag.

De løbende bidrag til ordningen skal ikke medregnes i den skattepligtige indkomst. Der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, idet opsparingen sidestilles med en almindelig arbejdsmarkedspension.

Førtidspensionister, der har tilsluttet sig ordningen, kan frit vælge at ophøre med at betale bidrag. De kan også vælge at indbetale fremtidige bidrag til et andet pensionsinstitut. Bidragsindbetalingen ophører i alle tilfælde med virkning fra den 1. i måneden efter, at førtidspensionisten når folkepensionsalderen.

Opsparede pensionsrettigheder skal ikke deles mellem ægtefæller i tilfælde af skilsmisse.

UDBETALINGER FRA SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

Udbetalingen fra SUPP begynder, når førtidspensionisten når folkepensionsalderen. SUPP udbetales sammen med anden pension fra ATP eller

pensionsselskab. Hvis pensionen fra SUPP og ATP tilsammen er mindre end 2.500 kr. om året, bliver pengene udbetalt som et engangsbeløb.

Hvor stor forhøjelsen af udbetalingen fra ATP eller pensionsselskabet bliver som følge af bidrag til SUPP, afhænger blandt andet af, hvor lang tid der bidrages til ordningen. Tabellen nedenfor viser nogle eksempler på, hvor meget en førtidspensionist kan forvente, at pensionsudbetalingen øges, afhængigt af hvor mange år han eller hun bidrager til SUPP-ordningen.

TABEL 2.1

Forventede udbetalinger fra supplerende arbejdsmarkedspension og ATP opdelt efter alder ved påbegyndelse af indbetaling. Kroner.

Alder ved påbegyndelse af indbetaling	Forventet årlig livslang pension	Folkepensionsalder
20 år	20.700 kr.	67 år
30 år	14.600 kr.	67 år
40 år	9.700 kr.	67 år
50 år	5.400 kr.	66 1/2 år
60 år	1.500 kr.	65 år

Anm.: Beløbene er i 2010-kroner før skat. Ved beregningerne er Forsikring & Pensions og Finansrådets samfundsforudsætninger for pensionsfremskrivninger blevet anvendt (Forsikring og Pension, 2011).

Kilde: ATP's hjemmeside (ATP, 2011).

Pensionsudbetalingen ophører ved modtagerens død. Der sker ikke udbetaling af nogen form for dødsfaldsydelser (fx ægtefællepension, børnepension eller udbetalinger til boet). Dog er det sådan, at værdien af opsparing udbetales til boet i tilfælde af førtidspensionistens død inden folkepensionsalderen.

Løbende udbetalinger fra SUPP er skattepligtig indkomst. Ved en engangsudbetaling betaler man i stedet 40 pct. i afgift.

Udbetalinger fra SUPP modregnes ikke i folkepensionens grundbeløb. Udbetalinger fra SUPP over et fastlagt fradragsbeløb (62.500 kr. for enlige folkepensionister og 125.300 kr. for gifte eller samlevende folkepensionister) modregnes med 30,9 pct. for enlige folkepensionister og 32 pct. for gifte folkepensionister. Som vist i Tabel 2.1 er udbetalingerne fra SUPP dog for lave til isoleret set at påvirke folkepensionsudbetalingerne.

Udbetalinger fra SUPP kan medføre nedsat indkomst i form af lavere offentlige tilskud. Dette sker ved, at øgede udbetalinger fra en

personlig pensionsordning kan medføre en lavere personlig tillægsprocent. Alle folkepensionister får udregnet en personlig tillægsprocent, baseret på hvor store indtægter de har ud over folkepensionen. Jo større indtægter ud over et fradragbeløb (som i 2011 er 18.000 kr. for enlige og 35.600 kr. for gifte eller samlevende) de har, jo lavere personlig tillægsprocent får de. Den personlige tillægsprocent bruges til at udregne, hvor store tilskud pensionisten kan få fra det offentlige til betaling af specifikke udgifter, samt til at udregne størrelsen på ældrecheck, helbredstillæg eller varmetillæg. En lavere personlig tillægsprocent betyder således lavere offentlige tilskud til betaling af disse udgifter. Derudover kan førtidspensionistens boligydelse blive påvirket af SUPP-udbetalinger. Førtidspensionisten skal dog have indbetalt til SUPP i en meget lang periode, før han eller hun risikerer, at den personlige tillægsprocent bliver påvirket.

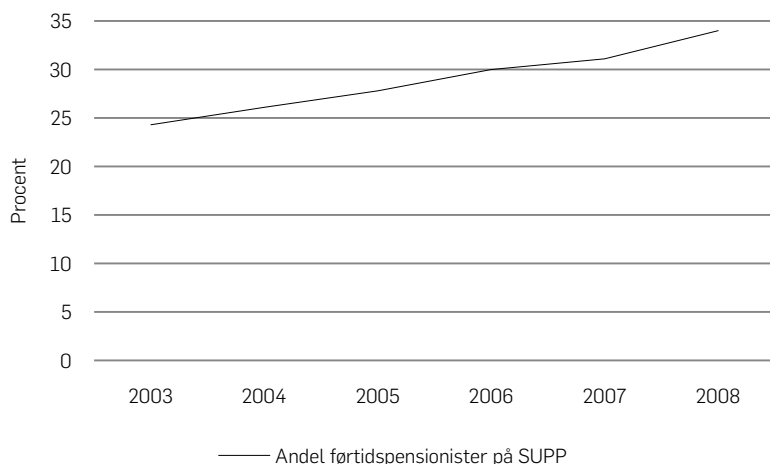
På grund af denne beregning af den personlige tillægsprocent er det en god idé at indbetale til SUPP for førtidspensionister, der helt mangler øvrige pensionsindtægter, samt for førtidspensionister, der har så høje øvrige pensionsindtægter, at deres offentlige ydelser og folkepensionens tillæg alligevel helt bortfalder ved modregning. For mellemsgruppen af førtidspensionister, der har forholdsvis små øvrige pensionsindtægter (eller har en ægtefælle med øvrige pensionsindtægter), er det sværere på forhånd at vurdere, om SUPP kan betale sig eller ej.

ANDEL AF FØRTIDSPENSIONISTER PÅ ORDNING MED SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

Figur 2.1 viser, hvor stor en andel af alle førtidspensionister der var tilmeldt SUPP i perioden 2003-2008. Det er tydeligt, at andelen af førtidspensionister på SUPP er steget over perioden, fra ca. 24 pct. i 2003 til ca. 34 pct. i 2008.

FIGUR 2.1

Andel af førtidspensionister på ordning med supplerende arbejdsmarkedspension i perioden 2003-2008. Procent.

Anm.: Kun førtidspensionister, der indbetaler til supplerende arbejdsmarkedspension via ATP og PensionDanmark.

Kilde: Egne beregninger, baseret på data fra ATP og Danmarks Statistik.

KONKLUSION

Førtidspensionister, der helt savner pensionsindtægter (ud over folkepension), samt førtidspensionister, der har høje øvrige pensionsindtægter, tjener på at indbetale til SUPP. For ”mellemgruppen” af førtidspensionister, som har små øvrige pensionsindtægter, risikerer eventuelle indtægter fra SUPP at føre til, at den personlige tillægsprocent, boligydelse samt folkepensionens tillæg bliver reduceret. Hvorvidt SUPP kan betale sig for denne gruppe, er derfor mere usikkert og afhænger af den øvrige pensionsindtægts størrelse, samt hvor mange år vedkommende indbetaler til SUPP.

Andelen af førtidspensionister, der indbetaler til SUPP, er steget markant i perioden 2003 til 2008, fra ca. 24 pct. i starten af perioden til ca. 34 pct. i slutningen af perioden.

ANALYSE PÅ INDIVIDUELT NIVEAU

I dette kapitel undersøger vi på individuelt niveau, hvilke faktorer der afgør, om en førtidspensionist tilslutter sig SUPP.

I en multivariat regressionsmodel kan vi medtage de faktorer, som forventes at påvirke sandsynligheden for at indbetale til SUPP, og vi kan måle deres individuelle indflydelse på sandsynligheden for at tilmelde sig SUPP. I Tabel 3.1 har vi estimeret en sådan model. Modellen er estimeret på en 30-procents-stikprøve af alle personer i Danmark, der var på førtidspension en gang i perioden 2003-2008. Den afhængige variabel måler, om den enkelte førtidspensionist har indbetalt til SUPP mindst en gang i perioden 2003-2008. Som forklarende variabler medtager vi følgende:

- Uddannelsesniveau
- Civilstand
- Alder
- Køn
- Etnicitet
- Tidligere løn (målt som gennemsnitslønnen i perioden 1990-2008)

- Øvrig pensionsopsparing (i 2003), udbetalt privat pension⁸ i gennemsnit (for de år, som personen fik pension udbetalt i perioden 2003-2008)
- Værdi af en eventuel fast ejendom (variablerne, der måler gennemsnitsløn, øvrig pensionsopsparing, privat pensionsudbetaling og fast ejendom, er nul, hvis personen ikke optjente løn, ikke havde nogen øvrig pensionsopsparing, ikke fik en privat pension udbetalt eller ikke ejer en fast ejendom)
- Om førtidspensionisten er på gammel eller ny førtidspensionsordning (dvs. om han eller hun blev tilkendt en førtidspension før eller efter den 1. januar 2003)
- Information om førtidspensionistens diagnose (kun medtaget i model 2).

Modellen er estimeret med mindste kvadraters metode (se fx Greene, 1993, s. 292).⁹ Fordelen med denne model er, at de estimerede koefficienter kan fortolkes som procenter.

De fleste af de omfattede forklarende variabler er såkaldte ”dummy-variabler”, hvilket indebærer, at deres indflydelse på sandsynligheden for at indbetale til SUPP måles i forhold til en referencevariabel. For eksempel måles indflydelsen af at være på gammel førtidspensionsordning på sandsynligheden for at indbetale til SUPP i forhold til at være på ny førtidspensionsordning.

Vi har estimeret to modeller. I model 2 tager vi højde for førtidspensionisternes diagnoser, mens denne information er udeladt fra model 1. Da vi mangler information om diagnoser for en del førtidspensionister, er stikprøven større i model 1 end i model 2. Resultaterne er dog meget ens i de to modeller.

8. Denne variabel omfatter udbetalinger fra både private og arbejdsgiveradministrerede invalide- og supplerende førtidspensionsordninger.

9. Da den afhængige variabel er binær (dvs. den kan kun have værdierne 0 og 1), kan modellen også estimeres ved en binær regressionsmodel (fx probit eller logit). Ved at bruge en binær regressionsmodel undgår man, at prædikterede resultater havner uden for intervallet 0-1. De estimerede koefficienter bliver dog sværere at fortolke i en binær model.

TABEL 3.1

Enkeltfaktors påvirkning af sandsynligheden for at indbetale til supplerende arbejdsmarkedspension i perioden 2003-2008. Regressionsmodel.

	Model 1	Model 2
Ukendt uddannelse	-0,104 (0,012) ***	-0,109 (0,015) ***
Folkeskole	-0,113 (0,009) ***	-0,103 (0,011) ***
Erhvervsfaglig	-0,049 (0,009) ***	-0,040 (0,011) ***
Gymnasium	Reference	Reference
Kort videregående	-0,016 (0,013)	-0,006 (0,016)
Mellemlang videregående	0,006 (0,011)	0,000 (0,013)
Lang videregående	-0,017 (0,015)	-0,011 (0,018)
Fast ejendom ¹	0,001 (0,001) ***	0,001 (0,000) ***
Enke/enkemand	-0,064 (0,007) ***	-0,065 (0,010) ***
Skilt	-0,050 (0,004) ***	-0,045 (0,005) ***
Gift	Reference	Reference
Ugift	-0,013 (0,004) *	-0,020 (0,006) ***
Gennemsnitsløn ¹	0,042 (0,002) ***	0,048 (0,003) ***
Gennemsnitspension ¹	0,032 (0,005) ***	0,041 (0,006) ***
Mand	-0,039 (0,003) ***	-0,047 (0,004) ***
Kvinde	Reference	Reference
Alder	-0,004 (0,000) ***	-0,003 (0,000) ***
Øvrig pension ¹	0,002 (0,001) *	0,001 (0,001)
Dansk	Reference	Reference
Mere udviklede lande	-0,001 (0,008)	-0,005 (0,009)
Mindre udviklede lande	-0,024 (0,007) ***	-0,018 (0,008) ***
Ny ordning	Reference	Reference
Gammel ordning	-0,228 (0,004) ***	-0,230 (0,005) ***
Psyiske lidelser	Reference	Reference
Bevægeapparatsygdomme		0,009 (0,006) **
Hjerte- og karsygdomme		-0,044 (0,009) ***
Sygdomme i nervesystem		-0,028 (0,008) ***
Kræftsygdomme		-0,043 (0,015) ***
Øvrige diagnoser		-0,040 (0,006) ***
Konstant	0,745 (0,013) ***	0,733 (0,016) ***
Observationer	81.839	50.830
R ²	0,119	0,117

Anm.: I tabellen estimerer vi, hvilke faktorer der påvirker sandsynligheden for at indbetale til supplerende arbejdsmarkedspension for en 30-procents-stikprøve af alle personer, der var førtidspensionister en gang i perioden 2003-2008. Den afhængige variabel er 1, hvis førtidspensionisten indbetalte til supplerende arbejdsmarkedspension mindst én gang i perioden 2003-2008, og 0, hvis han eller hun ikke indbetalte.

1. Målt i 100.000 kr. som 2003 kr. Variablen "øvrig pension" måler øvrig pensionsopsparing i 2003. Variablen "fast ejendom" måler værdi af fast ejendom i 2008. Variablen "gennemsnitsløn" måler den gennemsnitlige løn i de år, personen optjente løn i perioden 1990-2008. Variablen "gennemsnitspension" måler gennemsnitlige private og arbejdsgiveradministrerede pensionsudbetalinger i perioden 2003-2008. Disse variabler er 0, hvis personen ikke har fast ejendom, øvrig pensionsopsparing, ikke fik udbetalt en privat pension i perioden 2003-2008 eller ikke optjente løn i perioden 1990-2008.

Kilde: Egne beregninger baseret på registerdata fra Danmarks Statistik, data fra ATP og data fra PensionDanmark.

RESULTATER FRA REGRESSIONSMODELLEN

Resultaterne fra regressionsmodellen viser, at førtidspensionister med lavt uddannelsesniveau har en lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end personer med uddannelse på mindst gymnasieniveau eller højere. En førtidspensionist med folkeskole som højeste uddannelsesniveau har ca. 11 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end en førtidspensionist, som har taget en gymnasieuddannelse.

Der er en positiv korrelation mellem det at eje en fast ejendom og det at indbetale til SUPP, selv om indflydelsen er begrænset: En førtidspensionist, som ejer en fast ejendom, som er 1 million kroner værd, har ca. 1 procentpoint større sandsynlighed for at indbetale til SUPP end en førtidspensionist, som ikke har en fast ejendom.

Førtidspensionistens civilstand har også indflydelse på sandsynligheden for at indbetale til SUPP. Førtidspensionister, der er enker eller enkemænd, har ca. 6 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP, og fraskilte førtidspensionister har ca. 5 pct. lavere sandsynlighed end gifte førtidspensionister for at indbetale til SUPP.

Jo højere årlig løn førtidspensionisten havde i gennemsnit i perioden 1990-2008 (målt som gennemsnitslønnen i de år, personen optjente løn, og sat til nul, hvis vedkommende ikke optjente løn i perioden), desto højere sandsynlighed har personen for at indbetale til SUPP. For hver 100.000 kroner, personen tjente i gennemsnit, stiger sandsynligheden for at indbetale med ca. 4 pct.

Førtidspensionister, der får en privat invalidepension eller privat førtidspension udbetalt, har en højere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end førtidspensionister uden private pensionsudbetalinger. En førtidspensionist med en privat pensionsudbetaling på 100.000 kroner om året har ca. 3 pct. højere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end en førtidspensionist, som ikke modtager en privat pensionsudbetaling.

Mænd har ca. 4 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end kvinder, og ældre førtidspensionister har lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end yngre førtidspensionister. En aldersforskel på 10 år svarer til en ca. 4 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP.

Førtidspensionister med anden pensionsopsparing (ud over SUPP) har også en højere sandsynlighed for at indbetale, men indflydelsen af denne variabel er lille. For eksempel har en førtidspensionist med

1 million kroner i øvrig pensionsopsparing ca. 2 pct. højere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end en førtidspensionist helt uden øvrig pensionsopsparing.

Førtidspensionister fra mindre udviklede lande har ca. 2 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end førtidspensionister fra Danmark hhv. førtidspensionister fra mere udviklede lande. Der er altså ikke en statistisk signifikant forskel på førtidspensionister fra Danmark og førtidspensionister fra andre mere udviklede lande.

Førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning har ca. 23 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end førtidspensionister på ny ordning. Bemærk, at vi kontrollerer for alder (dvs. alder er medtaget som en selvstændig variabel i modellen), så den negative sammenhæng mellem gammel førtidspensionsordning og sandsynligheden for at indbetale til SUPP altså ikke har noget at gøre med, at førtidspensionister på gammel ordning i gennemsnit er ældre end førtidspensionister på ny førtidspensionsordning. Formodentlig kan den lavere sandsynlighed for, at førtidspensionister på gammel ordning tilslutter sig SUPP, forklares med, at disse førtidspensionister ofte har fået begrænset information om ordningen.

Vi medtager oplysninger om førtidspensionisternes diagnoser i model 2. Det er tydeligt, at førtidspensionisternes diagnoser påvirker sandsynligheden for at indbetale til SUPP, og at førtidspensionister med psykiske diagnoser og bevægeapparatsygdomme har størst sandsynlighed for at indbetale. Disse resultater er dog svære at fortolke uden mere indblik i, hvad diagnoserne indebærer for den enkelte førtidspensionist i forhold til fx forventet levetid og livskvalitet. De øvrige estimerede koefficienter påvirkes dog stort set ikke af, at vi medtager diagnoseoplysninger.

KONKLUSION

Overordnet viser Tabel 3.1, at det er de stærkeste førtidspensionister, dvs. dem, som har anden pensionsopsparing ud over SUPP, som har et forholdsvis højt uddannelsesniveau og høj løn (i den periode, hvor de optjente løn), som ejer fast ejendom, som er gift (og dermed har en ægtefælle, som kan hjælpe dem økonomisk), og som kommer fra Danmark

eller et udviklet land, som har størst sandsynlighed for at indbetale til SUPP.

Dette resultat kan have flere mulige forklaringer. Dels er det muligt, at de ”stærke” førtidspensionister i højere grad kan gennemskue fordelene med SUPP end de ”svage” førtidspensionister og derfor vælger at indbetale. Dels er det muligt, at de ”svage” førtidspensionister har en mere anstrengt økonomisk situation og derfor fravælger SUPP. Derudover er det muligt, at ”stærke” førtidspensionister er bedre til at søge og forstå information om ordningen.

Tabel 3.1 viste også, at der var store forskelle på førtidspensionister på gammel og førtidspensionister på ny ordning. Førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning har i gennemsnit, når vi tager højde for andre forskelle mellem førtidspensionister på gammel og ny ordning, 23 pct. lavere sandsynlighed end førtidspensionister på ny ordning for at indbetale til SUPP. Førtidspensionister på gammel ordning har i de fleste tilfælde kun fået skriftlig information om SUPP, da ordningen blev indført i 2003. Den store forskel mellem førtidspensionister på gammel og ny ordning kan derfor sandsynligvis forklares ved mangel på information til førtidspensionister på gammel ordning.

FØRTIDSPENSIONISTERNES EGNE HOLDNINGER TIL SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

I kapitel 3 påviste vi, at førtidspensionistens socioøkonomiske egenskaber har stor betydning for sandsynligheden for, at vedkommende indbetaler til SUPP. Der er dog mange forhold, der også kan have betydning for sandsynligheden for at indbetale, men der findes ikke oplysninger om disse forhold i registerdata.

I dette kapitel beskriver vi, hvordan de personer, der har valgt at tilslutte sig SUPP, selv beskriver forhold, der har ført til, at de valgte at indbetale. Vi undersøger også, hvilke grunde de førtidspensionister, som ikke har tilsluttet sig SUPP, angiver, har været vigtige for deres beslutning. Undersøgelsen giver os altså oplysninger om personlige (subjektive) oplevelser af forhold ved ordningen. Vi undersøger også det generelle kendskab til SUPP, og hvilken information førtidspensionisterne mener, de har fået om ordningen. I alt har vi interviewet 1.767 førtidspensionister om SUPP. Vi inddelte førtidspensionisterne i fire grupper afhængigt af, om de var på gammel eller ny førtidspensionsordning (dvs. hvorvidt de var blevet tilkendt en førtidspension før hhv. efter den 1. januar 2003), samt om de var tilmeldt SUPP eller ej. Svarprocenten varierede fra 63,4 pct. (førtidspensionister på gammel ordning uden SUPP) til 74,0

pct. (førtidspensionister på ny ordning med SUPP)¹⁰. Førtidspensionisterne blev interviewet i januar og februar 2011.

Førtidspensionisterne blev spurgt om deres viden om ordningen, hvorfra deres viden stammer, hvorfor de valgte, hhv. fravalgte, at tilmelde sig ordningen, om de er blevet anbefalet at tilmelde sig ordningen m.v. I de kommende afsnit præsenterer vi svarene på spørgsmålene i spørgeskemaet. For alle spørgsmål har vi undersøgt, om der er statistisk signifikante forskelle mellem vores fire grupper af respondenter (gamle og nye førtidspensionister med hhv. uden SUPP). Derudover har vi undersøgt, om der er statistisk signifikante forskelle mellem mænd og kvinder, mellem personer med kort hhv. lang uddannelse (personer med kort videregående uddannelse falder ind under ”lang uddannelse”, mens personer med gymnasium eller lavere falder ind under ”kort uddannelse”). Vi præsenterer dog kun forskelle mellem grupperne, såfremt disse er statistisk signifikante på mindst 5-procents-niveau (dvs. at vi med mindst 95 pct. sandsynlighed kan sige, at den forskel mellem grupperne, som vi observerer, ikke er tilfældig).¹¹

I vores interview har vi defineret førtidspensionister som tilmeldte til SUPP, hvis de indbetalte til SUPP via ATP i perioden 2003-2009. Der kan derfor være personer, som vi definerer som ikke-tilmeldte, som faktisk indbetaler (enten via et andet selskab end ATP eller har påbegyndt deres opsparing efter 2009). Derfor har vi også undersøgt svarene efter, om interviewpersonerne selv siger, at de indbetaler til SUPP nu, eller at de har indbetalt til SUPP tidligere. Da der sandsynligvis er respondenter, som angiver, at de indbetaler eller har indbetalt til SUPP, selv om de ikke gør det og vice versa, kan hverken inddelingen baseret på ATP-data eller inddelingen baseret på respondenternes besvarelser fortolkes som absolutte sandheder. Tabel A.1 i appendikset viser forskellene mellem, hvem vi har defineret som tilmeldt SUPP, og hvem der selv definerer sig som tilmeldt SUPP. Da der er relativt store forskelle varia-

10. I alt var 2.595 personer udvalgt til interview. 1.767 respondenter svarer altså til en svarprocent på 68,1 pct. Da vi forventede (og fik) en lavere svarprocent blandt førtidspensionister, der ikke indbetaler til SUPP, blev 696 førtidspensionister på gammel ordning uden SUPP hhv. 699 førtidspensionister på ny ordning uden SUPP udtrukket til interview. I alt besvarede 445 hhv. 476 personer spørgeskemaet. 600 førtidspensionister på gammel hhv. ny ordning, der indbetaler til SUPP, blev også udtrukket til interview. 407 hhv. 444 personer besvarede spørgeskemaet.

11. Vi tester ved en såkaldt χ^2 -test, om der er signifikante forskelle mellem grupperne. Vi redegør dog ikke for resultaterne af disse test i tabellerne nedenfor.

blerne imellem, og da ingen af dem kan siges at indeholde den absolutte sandhed, undersøger vi begge variabler i tabellerne nedenfor.

Da stikprøven er udtrukket med formålet at opnå interview med førtidspensionister på gammel og ny førtidspensionsordning, som indbetaler hhv. ikke indbetaler til SUPP, er vores stikprøve ikke repræsentativ for den samlede population af førtidspensionister i Danmark. Tabel A.2 i appendiks sammenligner vores stikprøve med populationen af førtidspensionister. Tabellen viser, at førtidspensionisterne i vores stikprøve i gennemsnit har højere uddannelse, er lidt yngre, har højere sandsynlighed for at være gift, er mere tilbøjelige til at indbetale til SUPP og er på ny førtidspensionsordning i højere grad end den ”gennemsnitlige” førtidspensionist. Derudover er kvinder svagt overrepræsenteret i vores stikprøve.

KENDSKAB TIL ORDNINGEN

Det er i dag en forudsætning for, at høje andele af førtidspensionister skal kunne tilmelde sig SUPP, at ordningens målgruppe faktisk ved, at ordningen eksisterer, og hvordan den fungerer. For eventuelt at kunne forbedre informationen om ordningen er det også nødvendigt at vide, hvorfra førtidspensionisternes viden stammer. Derfor blev alle førtidspensionister, som deltog i spørgeskemaundersøgelsen, spurgt, om de havde hørt om SUPP, og i så fald hvorfra de havde hørt om ordningen. De følgende tabeller redegør for besvarelserne til disse spørgsmål.

I Tabel 4.1 viser vi, hvor store andele af de interviewede førtidspensionister der siger, at de har hørt om SUPP. Som tidligere nævnt er alle kommuner forpligtet til at informere førtidspensionister om SUPP. Det er derfor højst sandsynligt, at langt de fleste respondenter som et minimum har fået skriftlig information om SUPP fra kommunen. Overordnet siger 50 pct. af respondenterne dog, at de slet ikke har hørt om ordningen (i alt angav 862 respondenter, at de havde hørt om SUPP, mens 852 respondenter angav, at de ikke havde hørt om ordningen).

Førtidspensionister, der faktisk indbetaler (eller tidligere har indbetalt) til SUPP, har, som det kunne forventes, den højeste sandsynlighed for at have hørt om ordningen, selv om ca. 30 pct. i denne gruppe ikke har hørt om ordningen. Blandt dem, som ikke er tilmeldt SUPP, har

ca. 70 pct. ikke hørt om ordningen. Forskellene mellem førtidspensionister på gammel og på ny ordning er små.

Førtidspensionister med kort uddannelse har i højere grad hørt om ordningen end førtidspensionister med lang uddannelse, og kvinder har i højere grad hørt om ordningen end mænd.

TABEL 4.1

Førtidspensionisters viden om eksistensen af ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension. Procent.

	Har hørt om ordningen	Har ikke hørt om ordningen
Kort uddannelse	60	39
Lang uddannelse	48	52
Mænd	46	54
Kvinder	53	47
Gammel ordning, uden SUPP	30	70
Gammel ordning, med SUPP	72	28
Ny ordning, uden SUPP	32	68
Ny ordning, med SUPP	70	30
I alt	50	50

Anm.: Spørgsmålet lød: "Siden den 1. januar 2003 har alle førtidspensionister haft mulighed for at tilslutte sig Den Supplerende Arbejdsmarkedspension for førtidspensionister. Nu følger nogle spørgsmål om dit kendskab til og erfaringer med Den Supplerende Arbejdsmarkedspension. Har du hørt om ordningen, før jeg læste dette op for dig?"

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

De 862 respondenter, som angav, at de havde hørt om ordningen, blev spurgt om, hvorfra de havde hørt om ordningen. Det var muligt at vælge mere end ét svaralternativ. Svarfordelingen præsenteres i Tabel 4.2.

Kommunen er den kilde til information, som flest førtidspensionister nævner. Dette resultat er ikke overraskende, da alle førtidspensionisterne ifølge loven skal informeres om SUPP fra deres kommune. Overordnet set siger 70 pct. af de førtidspensionister, som mener, at de har hørt om SUPP, at de har fået information om ordningen fra kommunen. Blandt de førtidspensionister på gammel ordning, som ikke indbetaler, angiver dog kun 50 pct., at de har hørt om ordningen fra kommunen.

Pensionsselskaber og a-kasse har en forholdsvis lille betydning. Kun ca. 4 pct. af førtidspensionisterne har fået information om SUPP fra nogen af disse kilder.

Overordnet angiver 13 pct. af førtidspensionisterne, at de har hørt om SUPP via medier (fx tv eller aviser). Paradoksalt nok er det især

førtidspensionister, som ikke er tilmeldt ordningen, der mener at have hørt om denne via medier.

TABEL 4.2

Kilder til førtidspensionisters viden om eksistensen af ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension. Procent.

Kilde/førtidspensionistens status	Ja	Nej
<i>Kommunen</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	81	19
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	43	57
Gammel ordning, uden SUPP	50	50
Gammel ordning, med SUPP	73	27
Ny ordning, uden SUPP	62	38
Ny ordning, med SUPP	81	19
I alt	70	30
<i>Pensionsselskab</i>		
I alt	4	96
<i>A-kasse</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	3	97
Gammel ordning, med SUPP	2	98
Ny ordning, uden SUPP	9	92
Ny ordning, med SUPP	4	96
I alt	4	96
<i>Aviser, tv eller andre medier</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	7	93
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	29	71
Gammel ordning, uden SUPP	32	68
Gammel ordning, med SUPP	11	89
Ny ordning, uden SUPP	14	86
Ny ordning, med SUPP	6	94
I alt	13	87
<i>Venner og bekendte</i>		
Kort uddannelse	5	95
Lang uddannelse	11	89
Siger, at han/hun er tilmeldt	13	87
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	8	92
I alt	9	91

Anm.: Kun de 862 respondenter, der mener, at de har hørt om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP), er medtaget.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

I alt har ca. 9 pct. af førtidspensionisterne hørt om ordningen via venner og bekendte, og det er især førtidspensionister med lang uddannelse, som har hørt om ordningen via denne informationskilde.

Førtidspensionisterne kunne også vælge at angive andre informationskilder end de svaralternativer, der er præsenteret i Tabel 4.2. I alt 40 førtidspensionister benyttede sig af denne mulighed, og svarene fordelte sig på følgende måde: Seks angav nogle af de informationskilder, som de tidligere havde haft mulighed for at angive, fem nævnte arbejde eller jobcenter, fem nævnte foreninger for funktionshæmmede (fx Institut for blinde og svagsynede eller Diabetesforeningen), fire nævnte sundhedsinstitutioner (hospital eller klinikker), tre nævnte banken, og de resterende 17 nævnte en anden informationskilde.

De 862 førtidspensionister, der mente, at de havde hørt om SUPP, blev også spurgt om, hvorvidt de vidste, hvor meget man skal indbetale til ordningen per måned, og hvor stort kommunens bidrag er. Som tidligere nævnt var satserne i 2011 (dvs. på det tidspunkt, hvor vi udførte telefoninterviewene) 153 kroner for førtidspensionisten og 306 kroner for kommunen. I alt 395 førtidspensionister (46 pct.) mente at vide, hvor meget førtidspensionisten skal indbetale. Tabel 4.3 viser, hvor store beløb førtidspensionisterne i gennemsnit tror, at de skal indbetale til SUPP per måned.

TABEL 4.3

Førtidspensionisters forestilling om, hvor meget man skal indbetale til supplerende arbejdsmarkedspension per måned i 2011. Kroner.

Førtidspensionistens status	Gennemsnit (kr.)
Med SUPP	177
Uden SUPP	257
Mænd	231
Kvinder	168
I alt	191

Anm.: Kun de 862 respondenter, der mener, at de har hørt om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP), blev spurgt, om de vidste, hvor meget førtidspensionisten skal indbetale til ordningen per måned. I alt mente 395 af disse (46 pct.) at vide, hvor meget førtidspensionisten skal indbetale. Tabellen er baseret på disse 395 førtidspensionisters besvarelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

Som man kunne forvente, giver de førtidspensionister, der indbetaler til SUPP, mere realistiske bud på, hvor meget man skal indbetale til ordningen, end dem, der ikke indbetaler. Kvinder giver også mere realistiske

bud end mænd. Overordnet set tror respondenterne dog, at det individuelle bidrag til ordningen er større, end det rent faktisk er. Dette resultat i kombination med, at kun 46 pct. af de førtidspensionister, der mener, at de har hørt om SUPP, har besvaret spørgsmålet, indikerer, at der er behov for mere information om, hvordan ordningen fungerer.

I alt 51 pct. af de 862 førtidspensionister, der mente, at de havde hørt om SUPP, mente også, at de har kendskab til, hvor stort kommunens månedlige bidrag til ordningen er. Ved interviewet blev de spurgt: ”Hvor stort tror du, at kommunens bidrag er?” Førtidspensionister, der har svaret: ”Kommunen indbetaler dobbelt så meget som førtidspensionisten/som jeg”, hhv. ”Kommunen indbetaler to tredjedele af det totale beløb”, eller som angiver en sum mellem 300 og 306 kroner, er blevet kodet som havende svaret rigtigt.¹² Svarene vises i tabel 4.4. I alt har 84 pct. af førtidspensionisterne besvaret spørgsmålet om kommunens bidrag korrekt. Det skal dog bemærkes, at førtidspensionisterne kun ved, hvor stort kommunens bidrag er i forhold til det individuelle bidrag. Da langt de fleste respondenter ikke ved, hvor stort det individuelle bidrag er, er det dermed sandsynligt, at de fleste førtidspensionister ikke ved, hvor meget der i alt indbetales til SUPP per måned.

TABEL 4.4

Førtidspensionisters viden om, hvor stort kommunens bidrag til supplerende arbejdsmarkedspension er. Andele, der har svaret rigtigt og forkert. Procent.

Førtidspensionistens status	Rigtigt	Forkert
Siger, at han/hun er tilmeldt	93	7
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	74	26
Gammel ordning, uden SUPP	82	18
Gammel ordning, med SUPP	93	7
Ny ordning, uden SUPP	81	19
Ny ordning, med SUPP	93	7
I alt	84	16

Anm.: Kun de 862 respondenter, der mener, at de har hørt om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP), blev spurgt, om de vidste, hvor meget kommunen skal indbetale til SUPP per måned. I alt mente 439 af disse (51 pct.) at vide, hvor meget kommunen skal indbetale. Tabellen er baseret på disse 439 førtidspensionisters besvarelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

12. Næste angivne beløb lavere end 300 kroner er 260 kroner, og næste angivne beløb højere end 306 kroner er 340 kroner. Forskellen mellem de beløb, som vi har kodet som ”rigtige”, og dem, som vi har kodet som ”forkerte”, er dermed relativt stor.

Som man kunne forvente, er andelene, der ved, hvor stort kommunens bidrag er, højest blandt de førtidspensionister, der indbetaler til ordningen. Blandt dem, der indbetaler til SUPP, ved 93 pct., hvor stort kommunens bidrag er.

Førtidspensionisterne er også blevet spurgt om, hvor meget de tror, at man får udbetalt fra SUPP. Både førtidspensionister, der angav, at de havde hørt om ordningen, og de, der ikke havde hørt om den, blev spurgt om udbetalingens størrelse. Førtidspensionisterne blev først informeret om, at det individuelle bidrag til ordningen er ca. 150 kroner om måneden. De førtidspensionister, der angav, at de indbetaler, blev spurgt: ”Før skat, hvor stor tror du, at din månedlige livsvarige pension fra ordningen ville blive, hvis du *bliver ved* med at indbetale til ordningen, til du når folkepensionsalderen?” Hvis førtidspensionisten angav, at han eller hun tidligere har indbetalt til SUPP, men at han eller hun ikke indbetalte ved interviewtidspunktet, blev han eller hun spurgt om, hvor meget han eller hun ville få udbetalt, hvis han eller hun *genoptog* indbetalingerne og blev ved med at indbetale, til han eller hun nåede folkepensionsalderen. De førtidspensionister, der angav, at de ikke havde kendskab til ordningen, blev spurgt om, hvor meget de ville få udbetalt, hvis de *begyndte* at indbetale til ordningen nu og blev ved med at indbetale, til de nåede folkepensionsalderen. Afhængigt af førtidspensionistens alder ved interviewtidspunktet og dennes folkepensionsalder beregnede vi derefter, hvor mange indbetalingsår hver førtidspensionist ville få under de betingelser, som vi angav i spørgsmålet.

Baseret på data over forventede udbetalinger fra ATP har vi derefter for hver førtidspensionist beregnet, om han eller hun har realistiske, for høje eller for lave forventninger til udbetalingerne fra SUPP. Resultaterne præsenteres i Tabel 4.5 og viser, at de fleste førtidspensionister forventer højere udbetalinger fra SUPP, end de faktisk vil få. 51 pct. af dem, der indbetaler eller har indbetalt til SUPP, og 42 pct. af dem, der ikke indbetaler, tror, at de udbetalte beløb er højere, end de faktisk er. Blandt dem, der indbetaler til SUPP, har 22 pct. realistiske forventninger til udbetalingerne, mens 29 pct. af dem, der ikke indbetaler, har realistiske forventninger. Der er altså en større andel af dem, der ikke indbetaler til SUPP, der har realistiske forventninger til udbetalingerne, end af dem, der faktisk indbetaler til ordningen.

Til sidst vil 28 pct. af dem, der indbetaler til ordningen, blive positivt overraskede, når udbetalingerne starter, for de vil modtage større

beløb fra ordningen, end de forventer. Overordnet forventer 53 pct. af respondenterne et realistisk eller et for lille beløb udbetalt fra ordningen.

TABEL 4.5

Andeel af førtidspensionister, der forventer for store, realistiske eller for små udbetalinger fra ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension. Procent.

Førtidspensionistens status	Forventer for stor udbetaling	Realistisk forventning	Forventer for lille udbetaling
Siger, at han/hun er tilmeldt	51	22	27
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	42	29	29
I alt	47	25	28

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra 305 førtidspensionister, der siger, at de indbetaler eller har indbetalt til ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP), hhv. 273 førtidspensionister, der siger, at de ikke indbetaler.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data samt data fra ATP.

ANBEFALET AT TILSLUTTE SIG ORDNINGEN?

De 862 førtidspensionister, der mener, at de har hørt om SUPP, blev spurgt om, hvorvidt de er blevet anbefalet at tilslutte sig ordningen og i så fald af hvem. I alt 832 førtidspensionister besvarede dette spørgsmål, og 466 af dem (56 pct.) mener, at de er blevet anbefalet at tilslutte sig ordningen. Tabel 4.6 viser, hvordan svarene fordeler sig på forskellige grupper af førtidspensionister.

56 pct. af de førtidspensionister, der mener, at de har hørt om SUPP, mener, at de er blevet anbefalet at tilslutte sig ordningen. Det er især førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP, der mener, at de er blevet anbefalet ordningen, og det er især kommunen, der anbefaler førtidspensionister at tilmelde sig SUPP. 79 pct. af dem, der mener, at de er blevet anbefalet at tilslutte sig ordningen, angiver, at det er kommunen, der har anbefalet dem at tilslutte sig SUPP, mens kun mellem 5 og 8 pct. er blevet anbefalet af pensionsselskab, familie eller venner hhv. a-kassen.

Det er desuden især en anbefaling fra kommunen, som lader til at have en positiv effekt på sandsynligheden for at tilmelde sig ordningen, da det især er førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP, der mener, at kommunen har anbefalet ordningen.

TABEL 4.6

Andele af førtidspensionister, der mener, at de er blevet anbefalet at tilslutte sig ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension. Procent.

Anbefalingstype/førtidspensionistens status	Ja	Nej
<i>Er blevet anbefalet at tilslutte sig SUPP</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	19	81
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	70	30
Gammel ordning, uden SUPP	24	76
Gammel ordning, med SUPP	61	39
Ny ordning, uden SUPP	46	54
Ny ordning, med SUPP	70	30
I alt	56	44
<i>Er blevet anbefalet af pensionsselskab/ATP</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	10	90
Gammel ordning, med SUPP	4	96
Ny ordning, uden SUPP	11	89
Ny ordning, med SUPP	2	98
I alt	5	95
<i>Er blevet anbefalet af familie eller venner</i>		
I alt	8	92
<i>Er blevet anbefalet af kommunen</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	81	19
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	65	35
Gammel ordning, uden SUPP	71	29
Gammel ordning, med SUPP	76	24
Ny ordning, uden SUPP	67	33
Ny ordning, med SUPP	87	13
I alt	79	21
<i>Er blevet anbefalet af a-kasse</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	3	97
Gammel ordning, med SUPP	2	98
Ny ordning, uden SUPP	19	81
Ny ordning, med SUPP	4	96
I alt	5	95

Anm.: Kun de 862 respondenter, der mener, at de har hørt om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP), blev spurgt om, hvorvidt de er blevet anbefalet at tilslutte sig SUPP. I alt mente 56 pct. at være blevet anbefalet at tilslutte sig ordningen. Tabellen er baseret på disse førtidspensionisters besvarelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

Førtidspensionisterne har også kunnet angive andre personer eller institutioner, der har anbefalet dem at tilslutte sig SUPP ud over dem, der blev nævnt i spørgsmålet. I alt 43 førtidspensionister benyttede sig af denne mulighed, og svarene fordelte sig på følgende måde: 16 angav nogle af de informationskilder, som de tidligere havde haft mulighed for at angive, to nævnte en forening eller klub for førtidspensionister, tre

nævnte en bank eller et pengeinstitut, og de resterende 22 nævnte en anden informationskilde.

HVORFOR INDBETALE? – HVORFOR IKKE INDBETALE?

Der kan være mange grunde til, at førtidspensionister ikke vælger at indbetale til SUPP. I alt 247 førtidspensionister angav, at de har hørt om SUPP, men at de ikke indbetaler eller har indbetalt til ordningen. Disse respondenter kunne tage stilling til 12 forskellige mulige grunde til, at de har valgt ikke at indbetale til SUPP, og de fik også mulighed for at nævne andre grunde. Det var muligt at nævne mere end én grund. I alt har mellem 212 og 229 (det vil sige mellem 86 og 93 pct.) besvaret spørgsmål om, hvorfor de har valgt ikke at indbetale. Tabel 4.7 viser en oversigt over førtidspensionisternes besvarelser.

De grunde, der bliver nævnt af flest førtidspensionister, er, at man er usikker på, om ordningen kan betale sig (61 pct. nævner denne grund), og at man mangler tilstrækkelig viden om, hvordan ordningen fungerer (nævnt af 52 pct.). Derudover nævner 25 pct. som forklaring, at de ikke har råd til at indbetale.¹³ 14 pct. regner ikke med at blive folkepensionister, og 11 pct. regner ikke med at have mange år som folkepensionister. Stort set ingen nævner at være blevet frarådet SUPP som en grund til ikke at indbetale.

Det er interessant at notere, at der er flere førtidspensionister, der indbetaler til SUPP, som mener, at de mangler viden om ordningen hhv. ikke regner med at blive folkepensionister, end der er førtidspensionister, der ikke indbetaler til SUPP. Dette resultat er kontraintuitivt og svært at fortolke.

Førtidspensionisterne har også kunnet angive andre grunde end de nævnte for ikke at indbetale til SUPP. I alt benyttede 61 førtidspensionister sig af denne mulighed, og svarene fordelte sig på følgende måde: 27 angav nogle af de grunde, som de tidligere havde haft mulighed for at angive (af disse nævnte 19 manglende viden som grund), fire har ”ikke taget sig sammen” til at indbetale, og de resterende 30 nævnte en anden grund til ikke at indbetale.

13. Vi har forsøgt at undersøge, om de førtidspensionister, der svarer, at de ikke har råd til at indbetale, har realistiske forventninger til, hvor meget de faktisk skal indbetale, men på grund af, at alt for få respondenter havde besvaret begge spørgsmål, var det ikke muligt at konkludere noget.

TABEL 4.7

Førtidspensionisters grunde til ikke at indbetale til ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension. Procent.

Grund/førtidspensionistens status	Ja	Nej
<i>Mangler tilstrækkelig viden om, hvordan ordningen fungerer</i>		
Med SUPP	69	31
Uden SUPP	49	51
I alt	52	48
<i>Du er usikker på, om ordningen kan betale sig for dig</i>		
Kort uddannelse	48	52
Lang uddannelse	64	36
I alt	61	39
<i>Du blev frarådet af kommunen at tilmelde dig</i>		
I alt	1	99
<i>Du blev frarådet af dit pensionsselskab at tilmelde dig</i>		
I alt	1	99
<i>Du blev frarådet af din a-kasse at tilmelde dig</i>		
I alt	1	99
<i>Du blev frarådet af venner eller familie at tilmelde dig</i>		
I alt	2	98
<i>Du har ikke råd til at indbetale</i>		
I alt	25	75
<i>Du regner ikke med at blive folkepensionist</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	10	90
Gammel ordning, med SUPP	41	59
Ny ordning, uden SUPP	11	89
Ny ordning, med SUPP	26	74
I alt	14	86
<i>Du regner ikke med at have mange år som folkepensionist</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	7	93
Gammel ordning, med SUPP	31	69
Ny ordning, uden SUPP	8	92
Ny ordning, med SUPP	22	73
I alt	11	89
<i>Du er allerede sikret tilstrækkelige indtægter som folkepensionist</i>		
I alt	25	75
<i>Du har familie eller venner, der kan sørge for dig i alderdommen</i>		
I alt	9	91

Anm.: Kun de 247 respondenter, der mener, at de har hørt om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP), og som angiver, at de ikke indbetaler eller tidligere har indbetalt til ordningen, blev spurgt om, hvilke grunde der har haft betydning for ikke at indbetale til SUPP. Mellem 212 og 229 respondenter besvarede spørgsmålene, og tabellen er baseret på disse førtidspensionisters besvarelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

Samlet set peger resultaterne endnu en gang på, at der er behov for mere og bedre information om ordningen.

En førtidspensionist, der indbetaler til SUPP, må antages at gøre dette, fordi han eller hun vil forbedre sin indkomst, fra den dag han eller hun bliver folkepensionist og resten af livet (dvs. flytte indkomst over livscyklen), og/eller fordi han eller hun mener, at ordningen er økonomisk fordelagtig. Derfor har de førtidspensionister, der angiver, at de indbetaler eller tidligere har indbetalt til SUPP, fået mulighed for at tage stilling til, hvilket af de følgende to udsagn, de mener, er den *vigtigste* grund til, at de indbetaler eller indbetalte til SUPP. De kunne vælge mellem følgende udsagn: ”Som folkepensionist vil du kan have *meget beskedne indtægter*, og Den Supplerende Arbejdsmarkedspension vil forbedre din pension.” Alternativt: ”Som folkepensionist vil du have en *rimelig indtægt*, men Den Supplerende Arbejdsmarkedspension er en meget fordelagtig ordning, så derfor indbetaler du alligevel.” Hvis førtidspensionisten ikke mente, at nogen af disse udsagn passede hans eller hendes situation, var det muligt at angive en tredje grund. I alt blev 615 respondenter stillet spørgsmålet, og 607 besvarede det (99 pct.). 73 pct. af respondenterne mente, at de vil have meget beskedne indtægter som folkepensionist, og at de indbetalte til SUPP for at forbedre den økonomiske situation. 25 pct. forventede rimelige indtægter som folkepensionister og indbetaler fortrinsvis, fordi SUPP er en økonomisk meget fordelagtig ordning. De resterende 2 pct. (14 personer), der valgte at angive en anden grund, fik også beskrevet, hvorfor de indbetaler. Af disse nævnte fem, at de fik ordningen anbefalet af kommunen, og de resterende ni gav andre grunde til at indbetale.

RÅDGIVNING OM ORDNINGEN

Kommunen har efter forvaltningsloven en pligt til at rådgive og vejlede førtidspensionister om SUPP. Kommunen bør ifølge loven vejlede om indholdet af ordningen og de forskellige hensyn, som kan indgå, når pensionisten overvejer at tilmelde sig ordningen. Kommunen bør dog ikke konkludere, om pensionisten bør indtræde i ordningen eller ej, da kommunen ikke har alle forudsætninger for en sådan vurdering.

Alle 1.767 respondenter er blevet spurgt om, hvilken type af rådgivning de har fået af deres kommune om SUPP, og mellem 1.584 og

1.686 personer (mellem 90 og 95 pct.) besvarede spørgsmålene. Forde-
lingen af svarene vises i Tabel 4.8 nedenfor.

I alt angav 36 pct. af førtidspensionisterne, at de havde fået råd-
givning om SUPP af deres kommune. Da alle nye førtidspensionister
ifølge lovgivningen skal være blevet informeret om ordningen af kom-
munen, er dette tal overraskende lavt. Den hyppigst angivne kilde til
information om SUPP er et brev eller en pjecce fra kommunen, som 27
pct. af førtidspensionisterne mener at have fået. Derefter følger person-
ligt møde om SUPP, som 15 pct. mener at have deltaget i. Stort set ingen
af førtidspensionisterne har deltaget i et fælles informationsmøde eller
har fået en telefonsamtale om SUPP fra kommunen.

TABEL 4.8

Førtidspensionisters kilder til information om ordningen med supplerende
arbejdsmarkedspension (SUPP) fra kommunen. Procent.

Kilde/førtidspensionistens status	Ja	Nej
<i>Personligt møde</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	33	67
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	4	96
Gammel ordning, uden SUPP	5	95
Gammel ordning, med SUPP	13	87
Ny ordning, uden SUPP	11	89
Ny ordning, med SUPP	32	68
I alt	15	85
<i>Informationsmøde sammen med andre førtidspensionister</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	3	97
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	1	99
Kort uddannelse	2	98
Lang uddannelse	4	96
Gammel ordning, uden SUPP	1	99
Gammel ordning, med SUPP	3	97
Ny ordning, uden SUPP	1	99
Ny ordning, med SUPP	3	97
I alt	2	98
<i>Telefonsamtale med ansat fra kommunen</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	6	94
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	1	99
Kort uddannelse	2	93
Lang uddannelse	5	95
Gammel ordning, uden SUPP	1	99
Gammel ordning, med SUPP	5	95
Ny ordning, uden SUPP	2	98
Ny ordning, med SUPP	3	97
I alt	3	97

(Fortsættes)

TABEL 4.8 (FORTSAT)

Kilde/førtidspensionistens status	Ja	Nej
<i>Brev eller pjece fra kommunen</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	53	47
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	12	88
Kort uddannelse	26	74
Lang uddannelse	32	68
Gammel ordning, uden SUPP	17	83
Gammel ordning, med SUPP	48	52
Ny ordning, uden SUPP	14	86
Ny ordning, med SUPP	31	69
I alt	27	73
<i>Nogen type af rådgivning fra kommunen</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	22	78
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	13	87
Mænd	33	67
Kvinder	38	62
Kort uddannelse	34	66
Lang uddannelse	45	55
Gammel ordning, uden SUPP	19	81
Gammel ordning, med SUPP	35	47
Ny ordning, uden SUPP	21	79
Ny ordning, med SUPP	54	46
I alt	36	64

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra 1.767 førtidspensionister.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

Det er især førtidspensionister, som er tilmeldt SUPP, som mener at have fået information fra kommunen om ordningen (uanset typen af information), og førtidspensionister på ny ordning er også mere tilbøjelige til at svare, at de har fået information, end førtidspensionister på gammel ordning. En mulig forklaring på forskellene mellem førtidspensionister på ny og gammel ordning er, at det er længere tid siden, at de sidstnævnte modtog informationen, og at de derfor formodentlig i højere grad har glemt den. Personer med en lang uddannelse har en højere sandsynlighed for at nævne, at de har fået information om SUPP via telefonsamtale og brev, og kvinder har en højere sandsynlighed end mænd for at angive, at de har fået nogen type af information fra kommunen om SUPP.

Der var også mulighed for at angive andre typer af rådgivning fra kommunen ud over de svaralternativer, som førtidspensionisterne fik mulighed for at vælge. 25 personer valgte at benytte sig af denne mulighed, og 13 af dem angav nogle af de tidligere svaralternativer. Ti giver et

svar, som ikke er relateret til kommunen, og de resterende to giver svar, som ikke er til at fortolke.

I alt 679 førtidspensionister angav, at de havde fået information fra kommunen om SUPP. Disse personer blev spurgt, om de var tilfredse med den information, de havde fået. Resultaterne vises i Tabel 4.9.

I alt var 74 pct. tilfredse med informationen fra kommunen. Især de førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP, var tilfredse med informationen: Cirka 80 pct. af førtidspensionisterne i denne gruppe var tilfredse med informationen. Der er derfor en stærk sammenhæng mellem det at være tilfreds med informationen fra kommunen og at være tilmeldt ordningen.

TABEL 4.9

Førtidspensionisters tilfredshed med den information, de har fået om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension fra deres kommune. Procent.

Førtidspensionistens status	Tilfreds	Ikke tilfreds
Siger, at han/hun er tilmeldt	83	17
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	51	49
Gammel ordning, uden SUPP	59	41
Gammel ordning, med SUPP	81	19
Ny ordning, uden SUPP	65	35
Ny ordning, med SUPP	77	23
I alt	74	26

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra de 679 førtidspensionister, som mente, at de havde fået information om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) fra kommunen.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

I alt var 179 førtidspensionister, der angav, at de havde fået information fra kommunen om SUPP, ikke tilfredse med informationen. Mellem 151 og 158 af disse personer (mellem 84 og 88 pct.) besvarede forskellige spørgsmål om, hvorfor de ikke var tilfredse, og svarene præsenteres i Tabel 4.10.

73 pct. af de utilfredse førtidspensionister mente, at informationen fra kommunen var utilstrækkelig. Der er ingen statistisk signifikante forskelle mellem forskellige grupper af førtidspensionister i denne sammenhæng. 47 pct. kunne ikke vurdere, om det ville kunne betale sig at tilslutte sig SUPP ud fra informationen fra kommunen, og det er især førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning, som mener, at informationen var utilstrækkelig ud fra dette perspektiv. Derudover mente 34 pct., at informationen var svær at forstå, og 23 pct., at informationen kom for tidligt. Igen er det især førtidspensionister, der ikke er til-

meldt SUPP, som er utilfredse med kvaliteten af informationen. 7 pct. er utilfredse, fordi informationen kom for tidligt.

Respondenterne havde også mulighed for at angive andre forklaringer på, hvorfor de ikke var tilfredse med informationen fra kommunen. 63 personer benyttede sig af denne mulighed. 19 af disse mente, at de ikke havde fået information fra kommunen (disse svar er overraskende, da kun personer, der tidligere har angivet, at de har fået information fra kommunen, er blevet stillet spørgsmålet), 24 mener, at informationen var mangelfuld eller upersonlig, og resterende 20 angav andre grunde til, at de ikke var tilfredse med informationen.

TABEL 4.10

Førtidspensionisters grund til utilfredshed med information fra kommunen om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension. Procent.

Grund/førtidspensionistens status	Ja	Nej
<i>Informationen var svær at forstå</i>		
Med SUPP	26	74
Uden SUPP	43	57
Siger, at han/hun er tilmeldt	26	74
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	42	58
I alt	34	66
<i>Informationen kom for sent</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	31	69
Gammel ordning, med SUPP	26	74
Ny ordning, uden SUPP	31	69
Ny ordning, med SUPP	10	90
I alt	23	77
<i>Informationen kom for tidligt</i>		
I alt	7	93
<i>Informationen var utilstrækkelig</i>		
I alt	73	27
<i>Kunne ikke vurdere, om det kunne betale sig at tilslutte sig SUPP ud fra informationen</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	33	67
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	61	39
Gammel ordning, uden SUPP	75	25
Gammel ordning, med SUPP	33	67
Ny ordning, uden SUPP	56	44
Ny ordning, med SUPP	30	70
I alt	47	53

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra mellem 151 og 158 førtidspensionister, der angav, at de havde fået information om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) fra kommunen, men at de var utilfredse med informationen.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

167 respondenter, svarende til 9 pct., angav, at de havde fået information fra andre end kommunen om SUPP. Mellem 162 og 167 af disse (dvs. mellem 97 og 100 pct.) besvarede spørgsmål vedrørende, hvem de havde fået information fra. En oversigt over besvarelsenerne præsenteres i Tabel 4.11.

Mellem 21 og 23 pct. af førtidspensionisterne, der angav, at de havde fået rådgivning om SUPP fra nogen ud over kommunen, angav, at de havde fået rådgivning fra a-kasse, internet eller pjece, familie, venner eller bekendte, eller fra aviser, radio eller tv. Kun 12 pct. havde fået rådgivning fra ATP og 16 pct. fra pensionsselskab. Det er ikke overraskende, at så få af førtidspensionisterne har fået rådgivning fra ATP, da ATP ikke ved, hvem der bliver tilkendt en førtidspension og derfor ikke har mulighed for at kontakte førtidspensionister for at informere om ordningen (ATP, 2010). Den eneste mulighed, som ATP har for at informere førtidspensionister om SUPP, er dermed, at førtidspensionisten selv henvender sig.

Førtidspensionister på gammel ordning mener i højere grad at have fået information om SUPP via internet eller pjecer, eller via aviser, radio eller tv, end førtidspensionister på ny ordning. En mulig forklaring er, at førtidspensionister på gammel ordning har været mere aktive med hensyn til at søge information end førtidspensionister på ny ordning.

Lidt overraskende er det især førtidspensionister, der ikke er tilmeldt SUPP, som angiver, at de har fået rådgivning fra deres a-kasse og fra deres pensionsselskab (dette gælder dog kun blandt førtidspensionister på ny ordning). Dette resultat er svært at forklare.

Førtidspensionisterne havde også mulighed for at nævne andre personer eller institutioner, som har givet dem rådgivning om SUPP. 28 personer nævnte en anden rådgiver, og de hyppigst nævnte var hospital, læge eller sygeplejerske (5 personer), nuværende eller tidligere arbejdsplads eller arbejdsgiver (4 personer), forening for førtidspensionister (3 personer) eller banken (2 personer). Tre personer nævnte nogle af de alternativer, som de tidligere har haft mulighed for at vælge, og de resterende 11 angav andre rådgivere.

TABEL 4.11

Førtidspensionisters kilder, ud over kommunen, til information om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension. Procent.

Kilde/førtidspensionistens status	Ja	Nej
<i>Pensionsselskab</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	3	97
Gammel ordning, med SUPP	9	91
Ny ordning, uden SUPP	32	68
Ny ordning, med SUPP	15	85
I alt	16	84
<i>ATP</i>		
I alt	12	88
<i>A-kasse</i>		
Gammel ordning, uden SUPP	14	86
Gammel ordning, med SUPP	9	91
Ny ordning, uden SUPP	32	68
Ny ordning, med SUPP	28	72
I alt	21	79
<i>Internet eller pjecer</i>		
Gammel ordning	29	71
Ny ordning	16	84
I alt	22	78
<i>Familie, venner eller bekendte</i>		
Siger, at han/hun er tilmeldt	29	71
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	16	84
I alt	22	78
<i>Aviser, radio eller tv</i>		
Gammel ordning	31	69
Ny ordning	16	84
I alt	23	77

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra mellem 162 og 167 førtidspensionister, der angav, at de havde fået information fra nogen ud over kommunen om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP).

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

KAN KOMMUNEN INFORMERE ATP ELLER PENSIONSSKABET?

Som tidligere nævnt har ATP, der administrerer ca. 95 pct. af alle SUPP-ordninger i Danmark, ikke mulighed for at kontakte førtidspensionister med henblik på at informere om SUPP, fordi ATP ikke ved, hvem der er blevet tilkendt en førtidspension (såfremt vedkommende ikke indbetaler til SUPP via ATP). Den eneste mulighed, som ATP har for at få adgang

til denne information, er, at kommunen videregiver den. Alle førtidspensionister (1.767 personer) er derfor blevet spurgt, om de har givet samtykke til, at kommunen videregiver information om, at vedkommende er blevet tilkendt en førtidspension, til personens pensionsselskab.¹⁴ Hvis vedkommende har svaret ”nej” eller ”ved ikke” på dette spørgsmål (1.058 personer), er han eller hun blevet spurgt, om han eller hun *ville* give samtykke til, at informationen blev videregivet. De respondenter, der angav, at de har givet samtykke, eller at de ville give samtykke til, at kommunen videregiver information om, at de er blevet tilkendt en førtidspension (1.597 personer, svarende til 91 pct. af stikprøven), blev også spurgt, om ATP eller pensionsselskabet måtte kontakte dem med henblik på at informere om SUPP. Resultaterne vises i Tabel 4.12.

Det er især førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP, som er positivt indstillet over for, at kommunen videregiver information om, at de er blevet tilkendt førtidspension, til ATP eller et andet pensionsselskab.

Forudsat at førtidspensionisten er positivt indstillet over for, at informationen bliver videregivet, er langt de fleste, nemlig 84 pct., også positivt indstillet over for at blive kontaktet af deres pensionsselskab eller ATP for at få mere information om SUPP.

TABEL 4.12

Førtidspensionisters holdning til at give samtykke til, at kommunen giver pensionsselskab eller ATP information om, at de har fået tilkendt førtidspension. Procent.

Holdning/førtidspensionistens status	Ja	Nej	Ved ikke
<i>Har givet samtykke til, at kommunen giver information videre</i>			
Siger, at han/hun er tilmeldt	50	23	27
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	33	34	33
I alt	39	30	31

14. Siden 2006 samarbejder flertallet af danske kommuner og en del pensionsselskaber (bl.a. PensionDanmark) for at muliggøre, at pensionsselskaberne får besked om, hvem der er blevet tilkendt førtidspension. Kommunerne indhenter de nødvendige samtykkeerklæringer, og pensionsselskaberne får derefter besked om, hvem der er blevet tilkendt førtidspension. Formålet er at garantere, at de borgere, der har ret til en supplerende privat pension, når de bliver tilkendt førtidspension, også får denne udbetalt (se It og Telestyrelsen, 2011).

TABEL 4.12

Holdning/førtidspensionistens status	Ja	Nej	Ved ikke
<i>Ville give samtykke til, at kommunen giver information videre</i>			
Siger, at han/hun er tilmeldt	74	13	13
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	63	14	23
Gammel ordning, uden SUPP	65	13	22
Gammel ordning, med SUPP	71	18	11
Ny ordning, uden SUPP	65	10	25
Ny ordning, med SUPP	64	15	21
I alt	66	14	20
<i>Har givet eller ville have givet samtykke til, at kommunen giver information videre</i>			
Siger, at han/hun er tilmeldt	87	7	6
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	75	10	15
Gammel ordning, uden SUPP	77	8	15
Gammel ordning, med SUPP	82	11	6
Ny ordning, uden SUPP	79	6	15
Ny ordning, med SUPP	80	9	12
I alt	79	8	12
<i>Ville give samtykke til at blive kontaktet af pensionselskab eller ATP</i>			
Med SUPP	82	5	13
Uden SUPP	86	5	9
Siger, at han/hun er tilmeldt	81	5	14
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	89	5	6
Kort uddannelse	89	4	7
Lang uddannelse	83	5	12
I alt	84	5	11

Anm.: Alle 1.764 respondenter er blevet stillet spørgsmål om, hvorvidt kommunen må videregive information om, at de er blevet tilkendt en førtidspension, til pensionselskabet eller ATP.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

SANDSYNLIGHED FOR AT INDBETALE TIL ORDNINGEN

Vi undersøger i dette afsnit sammenhængen mellem sandsynligheden for at indbetale til SUPP og en række subjektive forhold som fx forventet levetid, selv vurderet helbred, selv vurderet nuværende økonomisk situation, forventet fremtidig økonomisk situation samt familiesituation.

FORVENTET LEVETID OG HELBRED

SUPP udbetales, fra førtidspensionisten når folkepensionsalderen, til vedkommende dør. Det er dermed især førtidspensionister med forholdsvis godt helbred, der forventer at leve længe, som tjener på at indbetale til SUPP. Førtidspensionister med dårligt helbred og kort forven-

tet levetid kan derfor forventes i mindre grad at indbetale til SUPP end førtidspensionister med forholdsvis godt helbred hhv. førtidspensionister, der forventer en lang levetid. Der er dog ingen statistisk signifikante forskelle mellem personer, der indbetaler til SUPP, og personer, der ikke indbetaler, vedrørende forventninger til levetid eller vurdering af nuværende helbred. En mulig fortolkning af dette resultat er, at førtidspensionisterne har lav viden om de konsekvenser, som dårligt helbred og forventet kort levetid har på sandsynligheden for, at det kan betale sig at indbetale til SUPP.

Resultaterne for forventet levetid præsenterer vi i Tabel 4.13. 27 pct. af respondenterne forventer at blive ældre end 85 år, og i alt 71 pct. forventer at blive ældre end 75 år (og disse andele er altså de samme både for førtidspensionister, der indbetaler hhv. ikke indbetaler til SUPP). Ifølge tal fra ATP ville en førtidspensionist født i 1951, der begynder at indbetale i 2011, dvs. ved 60-års-alderen, få udbetalt ca. 1.550 kroner om året fra SUPP. Hvis denne førtidspensionist forventer at leve i mindst 10 år efter folkepensionsalderen, ville han eller hun altså få udbetalt 15.500 kroner, men han eller hun ville kun have indbetalt 9.180 kroner (forudsat at indbetalingssatserne i nutidskroner ikke forandres). Det udbetalte beløb ville dermed være væsentligt højere end det indbetalte beløb. De 6 pct. af respondenterne, der ikke forventer at opnå folkepensionsalderen, tjener ikke på at indbetale til SUPP. Vi kan ikke vurdere, om det indbetalte beløb ville være større eller mindre end de udbetalte beløb for førtidspensionister, der forventer at blive mellem 65 og 74 år.¹⁵ Hvis respondenternes egne forventninger til levealder er rigtige, ville det udbetalte beløb overstige det indbetalte beløb for langt de fleste af dem. Dette er dog ikke ensbetydende med, at ordningen kan betale sig, da vi ikke har taget højde for eventuel indtægtsregulering i personlige tillæg og ydelser samt præferencer for forbrug ”nu” hhv. forbrug ”i fremtiden”. Især førtidspensionister med dårligt helbred foretrækker sandsynligvis at have flere penge som førtidspensionister end som folkepensionister, da de sandsynligvis forventer at have mere glæde af pengene nu, end de vil få i fremtiden.

15. Vi vurderede, at det kunne være følsomt at spørge denne gruppe af respondenter om forventet levealder, da nogle af dem kan være alvorligt syge. Derfor brugte vi forholdsvis brede intervaller i spørgsmålet.

TABEL 4.13

Førtidspensionisters forventning om levetid. Procent.

	<65 år	65-74 år	75-85 år	>85 år
I alt	6	23	44	27

Anm.: Tabellen er baseret på svarene fra 1.414 førtidspensionister, der besvarede spørgsmålet: "Der er for tiden meget snak om, at levealderen stiger i Europa, men ikke helt så hurtigt i Danmark. Hvor gammel forventer du selv at blive?"

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

Førtidspensionisterne blev også bedt om at vurdere deres nuværende helbred, og svarene præsenteres i Tabel 4.14. Vi forventede, at førtidspensionister, der indbetaler til SUPP, ville have et bedre helbred end dem, der ikke indbetaler. Det viser sig dog, at der ikke er nogen statistisk signifikante forskelle i nuværende helbred mellem førtidspensionister, der indbetaler, og førtidspensionister, der ikke indbetaler til SUPP (og derfor viser vi ikke resultater opdelt på grupper af førtidspensionister).

43 pct. af førtidspensionisterne vurderer, at deres eget helbred er dårligt eller meget dårligt, og lige så mange synes, at det er nogenlunde. 14 pct. vurderer deres helbred som godt eller meget godt.

TABEL 4.14

Førtidspensionisters selvoplevede helbred. Procent.

	Meget godt	Godt	Nogenlunde	Dårligt	Meget dårligt
I alt	3	11	43	32	11

Anm.: Tabellen er baseret på svarene fra 1.751 førtidspensionister.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

NUVÆRENDE OG FREMTIDIG ØKONOMISK SITUATION

Førtidspensionister med en anstrengt økonomisk situation har måske ikke mulighed for at indbetale til SUPP, fordi de ikke har råd til at betale de 153 kroner om måneden, som ordningen koster. De førtidspensionister, der faktisk indbetaler til SUPP, kan dog i de fleste tilfælde forventes at få en væsentligt bedre økonomisk situation som folkepensionister. Denne sammenhæng bekræftes i Tabel 4.15, som viser, at førtidspensionister, der indbetaler til SUPP, både har en bedre (selvvurderet) nuværende økonomisk situation og en bedre forventet fremtidig økonomisk situation. En undtagelse er dog førtidspensionister på ny ordning. 21 pct.

af denne gruppe, der har SUPP, vurderer deres nuværende økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig, mens dette kun gælder for 18 pct. af dem, der ikke indbetaler til SUPP.

Det er også værd at notere, at kun 17 pct. af førtidspensionisterne synes, at deres nuværende økonomi er dårlig eller meget dårlig, mens 44 pct. tror, at deres økonomi som folkepensionister vil være dårlig eller meget dårlig. Andelene, der vurderer, at deres økonomi som folkepensionist vil være dårlig eller meget dårlig, er højest blandt førtidspensionister på gammel ordning, som ikke indbetaler til SUPP, hhv. blandt førtidspensionister, der selv angiver, at de ikke indbetaler til SUPP. For førtidspensionister på ny ordning er der dog ingen forskel mellem dem, der indbetaler, og dem, der ikke indbetaler. Overordnet set viser resultaterne dog, at mange førtidspensionister, der ikke indbetaler til SUPP, formodentlig ville have råd til at indbetale, og at de dermed sandsynligvis ville kunne forbedre deres økonomiske situation som folkepensionister.

TABEL 4.15

Førtidspensionisters selvvaluerede nuværende og fremtidige økonomiske situation. Procent.

Økonomisk fase/førtidspensionistens status	Meget god/god	Nogenlunde	Dårlig/meget dårlig
<i>Nuværende økonomi</i>			
Siger, at han/hun er tilmeldt	44	40	16
Siger, at han/hun ikke er tilmeldt	38	44	18
Gammel ordning, uden SUPP	40	44	16
Gammel ordning, med SUPP	49	37	13
Ny ordning, uden SUPP	39	42	18
Ny ordning, med SUPP	33	46	21
I alt	40	43	17
<i>Økonomi som folkepensionist</i>			
Siger, at han/hun er tilmeldt	24	36	40
Siger, at han/hun ej er tilmeldt	22	31	47
Gammel ordning, uden SUPP	23	31	47
Gammel ordning, med SUPP	29	33	38
Ny ordning, uden SUPP	22	31	46
Ny ordning, med SUPP	18	37	45
I alt	23	33	44

Anm.: Tallene i tabellen er baseret på besvarelser fra 1.747 førtidspensionister, der besvarede spørgsmålet om nuværende økonomisk situation, hhv. 1.562 besvarelser fra førtidspensionister, som besvarede spørgsmålet om økonomisk situation som folkepensionist.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

FAMILIESITUATION

Til sidst undersøger vi sammenhængen mellem familiesituation og sandsynligheden for at indbetale til SUPP. Førtidspensionister, der har en ægtefælle eller samlever, kan forventes i gennemsnit at have en bedre økonomi og derfor i højere grad at have råd til at indbetale til SUPP, især hvis ægtefællen eller samleveren er beskæftiget. Førtidspensionister, der har børn, kan dog forventes at have en dårligere økonomi end førtidspensionister uden børn og kan dermed også forventes i ringere grad at indbetale til SUPP.

Tabel 4.16 viser, at førtidspensionister på ny ordning i gennemsnit har en højere sandsynlighed for at have hjemmeboende børn end førtidspensionister på gammel ordning. Dette resultat er forventeligt, da førtidspensionister på ny ordning i gennemsnit er yngre end førtidspensionister på gammel ordning. Der er dog ingen større forskelle mellem førtidspensionister med og uden SUPP med hensyn til, hvor store andele der har hjemmeboende børn.

TABEL 4.16

Andele af førtidspensionister, der har hjemmeboende børn under 18 år. Procent.

Førtidspensionistens status	Har børn under 18 år	Har ikke børn under 18 år
Gammel ordning, uden SUPP	9	91
Gammel ordning, med SUPP	8	92
Ny ordning, uden SUPP	24	76
Ny ordning, med SUPP	28	72
I alt	18	82

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra de 1.744 førtidspensionister, der besvarede spørgsmålet om, hvorvidt de har hjemmeboende børn under 18 år.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

Tabel 4.17 viser, at førtidspensionister på gammel ordning, der indbetaler til SUPP, i højere grad har en ægtefælle eller samlever end dem, der ikke indbetaler til SUPP. For førtidspensionister på ny ordning er der dog ingen større forskelle. Vi har dog tidligere vist, at gifte førtidspensionister har en større sandsynlighed for at indbetale til SUPP, når man har taget højde for andre faktorer, som påvirker denne sandsynlighed (se Tabel 3.1).

TABEL 4.17

Andele af førtidspensionister, der har en ægtefælle eller samlever. Procent.

Førtidspensionistens status	Har ægtefælle/samlever	Har ikke ægtefælle/samlever
Gammel ordning, uden SUPP	54	46
Gammel ordning, med SUPP	61	39
Ny ordning, uden SUPP	63	37
Ny ordning, med SUPP	64	36
I alt	61	39

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra 1.745 førtidspensionister, som besvarede spørgsmålet om, hvorvidt de har en ægtefælle eller samlever.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

Ægtefællens eller samleverens beskæftigelse kan også påvirke sandsynligheden for, at en førtidspensionist indbetaler til SUPP. Vi undersøger seks forskellige typer af beskæftigelse for ægtefællen: i arbejde (enten som selvstændig, tjenestemand eller arbejder), arbejdsløs, på efterløn, førtidspensionist, folkepensionist eller andet.

52 pct. af førtidspensionisterne er gift med eller lever sammen med en person, der er i beskæftigelse. Derudover er forholdsvis mange gift eller samlevende med en anden førtidspensionist (17 pct.) eller en folkepensionist (13 pct.). Selv om der er signifikante forskelle mellem de fire grupper af førtidspensionister, er disse svære at fortolke. Førtidspensionister, der ikke indbetaler til SUPP, er dog i væsentligt højere grad enten gift eller samlevende med en anden førtidspensionist end førtidspensionister, der indbetaler til SUPP. En mulig forklaring kan derfor være, at dårlig økonomi gør, at disse folkepensionister ikke indbetaler til SUPP.

Førtidspensionisters ægtefælle/samlevers beskæftigelse. Procent.

Førtidspensionistens status	I arbejde	Arbejdsløs	På efterløn	Førtidspensionist	Folkepensionist	Andet
Gammel ordning, uden SUPP	49	5	8	21	15	3
Gammel ordning, med SUPP	51	2	11	13	18	3
Ny ordning, uden SUPP	54	7	5	20	8	6
Ny ordning, med SUPP	53	10	8	14	10	5
I alt	52	6	8	17	13	4

Anm.: Tabellen er baseret på besvarelser fra 1.745 førtidspensionister, som besvarede spørgsmålet om, hvorvidt de har en ægtefælle eller samlever.

Kilde: Egne beregninger baseret på survey-data.

KONKLUSION

I dette afsnit har vi analyseret resultaterne af en survey-undersøgelse med førtidspensionister på gammel hhv. ny førtidspensionsordning, der indbetaler hhv. ikke indbetaler til SUPP. Resultaterne viser, at kendskabet til SUPP er relativt beskedent: Kun halvdelen af respondenterne mener, at de har hørt om ordningen. Den vigtigste kilde til information om ordningen er kommunen, og den hyppigste måde at få information fra kommunen på er via brev. De vigtigste grunde til ikke at indbetale til SUPP er manglende viden om ordningen samt usikkerhed med hensyn til, om det kan betale sig at tilmelde sig ordningen. Derudover er de fleste førtidspensionister positivt indstillet over for at give samtykke til, at kommunen videregiver information om, at de er blevet tilkendt en førtidspension, til førtidspensionistens pensionsselskab eller ATP med henblik på at modtage mere information om ordningen.

ANALYSE PÅ KOMMUNALT NIVEAU

I dette kapitel præsenterer vi en deskriptiv analyse af, hvor store andele af førtidspensionisterne der er tilmeldt SUPP på kommunalt niveau. Forskelle mellem, hvor mange førtidspensionister der vælger at tilslutte sig SUPP i en kommune, kan begrundes i, at førtidspensionisternes egenskaber varierer mellem kommunerne. Hvis førtidspensionisterne i kommune A fx i gennemsnit er ældre end førtidspensionisterne i kommune B, er det også helt naturligt, at en højere andel af førtidspensionisterne i kommune B har valgt at tilslutte sig SUPP. Ud over forskelle i førtidspensionisternes egenskaber kan også kommunens ageren forklare andelen af førtidspensionister, der tilmelder sig SUPP. Det er fx muligt, at flere førtidspensionister tilmelder sig SUPP i en kommune, hvor man bruger meget tid på at informere om ordningen ved fx personlige møder, sammenholdt med en kommune, hvor man kun informerer om SUPP via brev.

For at undersøge, hvordan kommunens informationsstrategi påvirker sandsynligheden for, at en førtidspensionist tilmelder sig SUPP, går vi ud fra vores interview med kommunale medarbejdere. Vi redegør for resultaterne af denne survey, og vi undersøger, om andelen af førtidspensionister, der tilmelder sig SUPP, påvirkes af kommunens informationsstrategi for SUPP.

ANDEL FØRTIDSPENSIONISTER PÅ ORDNING MED SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION PÅ KOMMUNALT NIVEAU

I det følgende afsnit fremlægger vi en oversigt over de kommunale forskelle i andele af førtidspensionister på SUPP samt udviklingen over tid på kommunalt niveau. I afsnittet viser vi først de syv kommuner med den henholdsvis højeste og laveste andel af førtidspensionister på SUPP samt udviklingen over tid i de respektive kommuner. Herefter viser vi de syv kommuner med den mest markante udvikling i andelen af førtidspensionister på SUPP i perioden 2003-2008.¹⁶ Andelene er beregnet på baggrund af en 30-procents-stikprøve af alle førtidspensionister i Danmark. Det er dermed muligt, at vi ved en tilfældighed ikke får en helt repræsentativ stikprøve i de kommuner, hvor antallet af førtidspensionister er meget lavt. Vi har derfor kun medtaget kommuner, hvor vores stikprøve omfatter over 100 førtidspensionister (fem kommuner bliver derfor udelukket fra analysen). Vi medtager førtidspensionister, der indbetaler til SUPP via ATP eller PensionDanmark (vi har oplysninger om, hvilke førtidspensionister der indbetaler til SUPP, via disse selskaber for perioden 2003-2009).

Tabel 5.1 viser de syv kommuner med den højeste andel af førtidspensionister på SUPP i 2008 og udviklingen over tid i disse kommuner i perioden 2003-2008.

Som Figur 2.1 viste, stiger andelen af førtidspensionister, der indbetaler til SUPP, generelt i perioden 2003-2008. Denne tendens er også tydelig på kommunalt plan, hvor andelen stiger i alle syv kommuner.

De syv kommuner, der har de højeste andele af førtidspensionister på SUPP i 2008, har en procentandel på mellem 42 og 46. Svendborg har med 46 den højeste andel i 2008, hvormed andelen er steget 23 procentpoint i perioden 2003-2008. De mest markante stigninger på årsbasis sker fra 2003-2004, hvor ordningen netop er blevet indført. Svendborg, Ærø og Favrskov stiger i denne periode henholdsvis 6, 7 og 8 procentpoint, hvorefter stigningen fortsætter, men stabiliseres.

16. Vi bruger herved de "nye" kommuner, dvs. kommunerne efter kommunalreformen i 2007. Vi har aggregeret niveauerne for de gamle kommuner, så de modsvarer den nye kommuneinddeling.

Lyngby-Taarbæk er med 44 pct. i 2008 den kommune, der har den næsthøjeste andel af førtidspensionister på SUPP, og den har desuden den højeste startandel (29 pct.) i 2003. Lyngby-Taarbæks andel er steget 15 procentpoint i perioden 2003-2008. Den samlede udvikling i Lyngby-Taarbæk fra 2003-2008 er dermed væsentligt lavere end udviklingen i tabellens andre kommuner, hvor andelen i gennemsnit er steget med 22 pct. fra 2003 til 2008.

TABEL 5.1

Kommuner med den højeste andel af førtidspensionister på ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension i 2008. Udvikling 2003-2008. Procent.

Kommune	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Svendborg	23	29	34	39	43	46
Lyngby-Taarbæk	29	33	38	39	43	44
Ærø	21	28	30	35	39	44
Favrskov	20	28	32	35	38	43
Hvidovre	20	24	27	32	36	42
Aarhus	20	23	28	32	37	42
Furesø	25	27	31	36	39	42

Anm.: Tabellen omfatter kun førtidspensionister, som indbetaler til ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) via ATP.

Kilde: Egne beregninger baseret på en 30-procents-stikprøve fra Danmarks Statistik, samt data over SUPP-indbetalinger fra ATP og PensionDanmark.

Tabel 5.2 viser de syv kommuner med den laveste andel af førtidspensionister på SUPP i 2008 og udviklingen over tid i disse kommuner i perioden 2003-2008.

De syv kommuners andele ligger i 2008 på mellem 20 og 24 pct., hvilket til sammenligning cirka svarer til intervallet for startsatsen i kommunerne med de højeste andele.

I Tabel 5.2 ser vi en overordnet stigning i andelen af førtidspensionister på SUPP i perioden 2003-2008, men i modsætning til i Tabel 5.1 falder andelen i flere af kommunerne undervejs i perioden (fx Billund fra 2006-2007). Dette fald kan skyldes de indledende kommunale omstruktureringer i forbindelse med strukturreformen fra 2007.

Andelene i Tabel 5.2 er relativt konstante fra år til år med generelle beskedne stigninger og fald i andelen. Andelene i Faaborg-Midtfyn, Holbæk og Thisted stiger, om end beskedent, fra år til år.

Rødovres andel er konstant, på nær et fald på 1 pct. fra 2006-2007 og en stigning på 2 pct. fra 2007-2008.

Billund starter på en forholdsvis høj startandel på 19 pct. og stiger 5 pct. fra 2003-2004. Kommunen toppe med en andel på 25 pct. i 2006.

Herlev er den kommune, der har den laveste andel af førtidspensionister på SUPP både i 2003 og 2008 (henholdsvis 10 pct. og 20 pct.). Dog er Herlev, sammen med Faaborg-Midtfyn og Slagelse, den af de syv kommuner, der generelt undergår den mest progressive periodiske udvikling fra 2003-2008 uden fald i andel undervejs.

TABEL 5.2

Kommuner med den laveste andel af førtidspensionister på ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension i 2008. Udvikling 2003-2008. Procent.

Kommune	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Herlev	10	12	15	16	17	20
Rødovre	19	19	19	18	19	21
Faaborg-Midtfyn	11	14	15	17	19	22
Holbæk	16	17	19	20	22	23
Thisted	17	18	19	21	22	23
Billund	19	20	22	25	23	24
Slagelse	16	19	20	21	21	24

Anm.: Tabellen omfatter kun førtidspensionister, som indbetaler til SUPP via ATP.

Kilde: Egne beregninger baseret på en 30-procents-stikprøve fra Danmarks Statistik, samt data over indbetalinger til supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) fra ATP og PensionDanmark.

TABEL 5.3

Kommuner med den mest markante udvikling i andelen af førtidspensionister på ordning med supplerende arbejdsmarkedspension i perioden 2003-2008. Procent.

Kommune	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Favrskov	20	28	32	35	38	43
Svendborg	23	29	34	39	43	46
Ærø	21	28	30	35	39	44
Holstebro	16	20	24	28	33	38
Hvidovre	20	24	27	32	36	42
Aarhus	20	23	28	32	37	42
Herning	16	19	22	27	32	37

Anm.: Tabellen omfatter kun førtidspensionister, som indbetaler til SUPP via ATP.

Kilde: Egne beregninger baseret på en 30-procents-stikprøve fra Danmarks Statistik, samt data over SUPP-indbetalinger fra ATP og PensionDanmark.

BESVARELSER FRA KOMMUNALE MEDARBEJDERE

I det følgende afsnit gennemgår vi resultaterne af de elektroniske interview, der er foretaget med et udsnit af de kommunale medarbejdere, som informerer førtidspensionister om SUPP. Interviewresultaterne giver et indblik i, hvordan og hvor meget kommunerne generelt informerer om SUPP. Interviewene er foretaget via et elektronisk spørgeskema, der er sendt ud til alle 98 kommuner i Danmark.¹⁷ Der er opnået interview med 85 kommunale medarbejdere, hvilket giver en svarprocent på 87 og et frafald/bortfald på 13 pct. Geografisk set befinder de frafaldne kommuner sig primært i de østlige dele af landet.

KARAKTERISTIK AF DE KOMMUNALE MEDARBEJDERE

Som nævnt i afsnittet om undersøgelsesdesign og metode tager spørgeskemaet højde for forskellige kommunale strukturer og typer af medarbejdere. Af interviewresultaterne fremgår det, at over halvdelen (53 pct.) af respondenterne arbejder som pensionsmedarbejdere eller pensionsrådgivere. De resterende respondenter er henholdsvis sagsbehandlere (33 pct.), afdelingsledere (6 pct.) eller har lignende stillinger som fx socialformidlere eller faglige koordinatore (8 pct.).

95 pct. af respondenterne informerer førtidspensionister om SUPP. De resterende 5 pct. har alle kendskab til informationsarbejdet, og på grund af denne gruppes beskedne størrelse har vi valgt at summere interviewsvarene fra disse respondenter og svarene fra de medarbejdere, som direkte informerer om SUPP. I resultaterne skelner vi således ikke mellem de respondenter, der direkte informerer om SUPP, og de respondenter, som har kendskab til, hvordan man informerer om ordningen i kommunen.

INFORMATIONSMETODER OG TID TIL INFORMATION

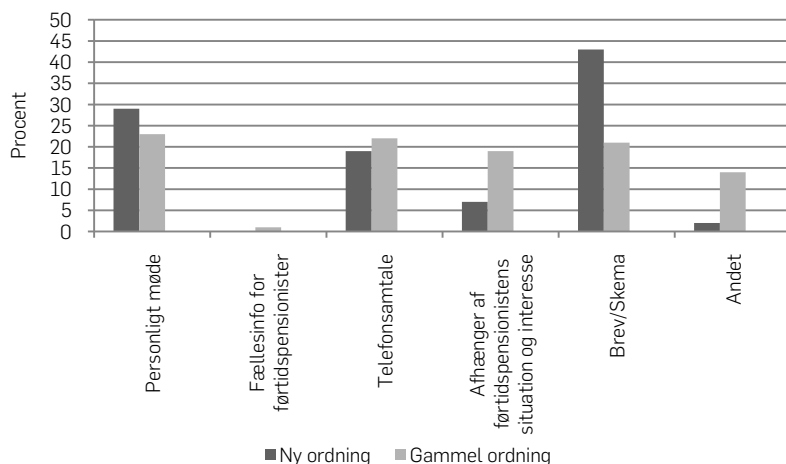
Det følgende afsnit giver et generelt billede af, hvilke metoder og hvor meget tid de danske kommuner bruger, når de informerer førtidspensio-

17. Christianso er udeladt af analyserne.

nister på henholdsvis ny og gammel førtidspensionsordning om SUPP. I Figur 5.1 viser vi fordelingen af de forskellige informationsmetoder.

FIGUR 5.1

Kommunal information om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension fordelt efter informationsmetode og opdelt efter førtidspensionisternes status. Procent.

Anm.: Viser andele af de kommunale medarbejdere, der angiver, at de informerer førtidspensionister på gammel hhv. ny ordning om supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) med forskellige metoder. Da det er muligt at give mere end ét svar, summer kolonnerne for førtidspensionister på ny hhv. gammel ordning ikke til 100 procent.

Kilde: Elektroniske interview med kommunale medarbejdere.

Af figur 5.1 fremgår det, hvordan de interviewede kommunale medarbejdere giver førtidspensionister på henholdsvis ny og gammel ordning information om SUPP.

Figuren viser, at *brev/skema* (82 pct.) er den mest anvendte metode til at informere førtidspensionister på ny førtidspensionsordning om SUPP. De næstmest anvendte informationsmetoder over for denne gruppe af førtidspensionister er *personligt møde* (55 pct.) og *telefonsamtale* (36 pct.).

Når vi ser på information om SUPP rettet mod førtidspensionister på gammel ordning, viser figuren en mere jævn fordeling i forhold til informationsmetoderne. Metoderne *personligt møde*, *telefonsamtale*, *afhænger af situation og interesse* samt *brev/skema* ligger således alle omkring 35 pct.

Figuren illustrerer desuden, at informationsarbejdet rettet mod førtidspensionister på gammel ordning (29 pct.) i højere grad end det samme arbejde rettet mod gruppen på ny ordning (13 pct.) afhænger af førtidspensionistens situation og interesse.

Figur 5.1 viser desuden, at informationskategorien *andet* udgør 22 pct. for førtidspensionister på gammel ordning. I forbindelse med denne kategori har de kommunale medarbejdere fået mulighed for at uddybe, hvordan de specifikt informerer førtidspensionister om SUPP. Af disse supplerende kommentarer fremgår det, at førtidspensionister på gammel ordning i flere kommuner er blevet informeret om SUPP, dengang ordningen trådte i kraft i 2003. Informationen var typisk formidlet via brev og tilmeldingsskema, men efterfølgende har førtidspensionisterne ikke modtaget yderligere information eller opfølgning, medmindre de selv har henvendt sig til kommunen.

For de fleste af kommunerne gælder det dog, at informationsarbejdet vedrørende SUPP ikke er begrænset til én metode, men at de kommunale medarbejdere kombinerer flere typer af metoder i informationsarbejdet om SUPP. Figur 5.2 illustrerer, hvordan en stor del af kommunerne kombinerer metoder i informationsarbejdet vedrørende SUPP.

Figur 5.2 viser, at de mest anvendte informationsmetoder ofte kombineres i det kommunale informationsarbejde vedrørende SUPP. Det fremgår desuden, at metoderne i højere grad kombineres i informationsarbejdet rettet mod førtidspensionister på ny ordning.

Kombinationen *telefonsamtale* og *personligt møde* er dog en metode, der både er udbredt i informationsarbejdet rettet mod førtidspensionister på ny og gammel ordning (begge med omkring 30 procentpoint).

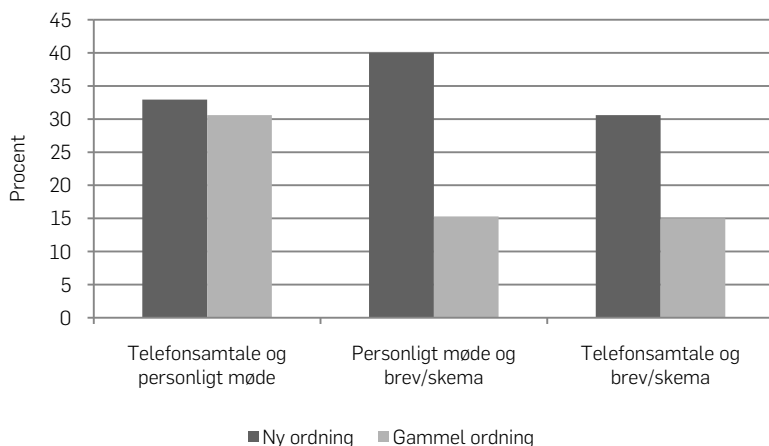
40 pct. af de kommunale medarbejdere kombinerer *personligt møde* og *brev/skema*, når de informerer førtidspensionister på ny ordning om SUPP. Figuren viser, at kombinationen af *personligt møde* og *brev/skema* oftere anvendes, når kommunerne informerer førtidspensionister på ny ordning (40 pct.) frem for førtidspensionister på gammel ordning (15 pct.).

Flere kommuner kombinerer alle tre metoder i deres informationsstrategi. Af interviewresultaterne fremgår det, at 27 pct. af de kommunale medarbejdere anvender alle tre metoder: *telefonsamtale*, *personligt møde* og *brev/skema*, når de informerer førtidspensionister på ny ordning. Til sammenligning tager blot 15 pct. af de kommunale medarbejdere en

kombination af disse tre metoder i brug, når de informerer gruppen af førtidspensionister på gammel ordning om SUPP.

FIGUR 5.2

Hyppigst anvendte kombinationer af metoder til kommunal information om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension opdelt efter førtidspensionisternes status. Andele i procent.

Anm.: Da det er muligt at give mere end ét svar, summer kolonnerne for førtidspensionister på ny hhv. gammel ordning ikke til 100 procent.

Kilde: Elektroniske interview med kommunale medarbejdere.

ANVENDT TID TIL INFORMATION OM SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

Af interviewundersøgelsen fremgår det, at langt de fleste af de kommunale medarbejdere, i alt 60 pct., bruger mindre end 15 minutter per førtidspensionist på at informere om SUPP: 44 pct. af de kommunale medarbejdere bruger mindre end 5 minutter på at informere førtidspensionister på ny ordning om SUPP, og 16 pct. bruger mellem 6-15 minutter på at informere denne gruppe om ordningen.

Et lignende billede tegner sig i forhold til gruppen på gammel ordning, hvor 59 pct. af de kommunale medarbejdere bruger mindre end 15 minutter på at informere denne gruppe af førtidspensionister om SUPP (46 pct. bruger mindre end 5 minutter, og 13 pct. bruger 6-15 minutter).

EFFEKTIVISERING OG FORBEDRING AF ORDNINGEN

Det følgende afsnit viser en oversigt over de kommunale medarbejderes vurdering af kommunens informationsstrategi samt deres bud på effektiviserings- og forbedringstiltag med henblik på en større tilslutning til SUPP.

Kommunen er lovmæssigt forpligtet til at informere førtidspensionisten om, at SUPP eksisterer. I spørgeskemaet har vi bedt de kommunale medarbejdere om at tage stilling til, hvilket af de fem udsagn, der er opregnet i Tabel 5.4, der bedst beskriver kommunens strategi for at informere om SUPP, ud over hvad loven kræver. Svarfrekvenserne fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 5.4

De kommunale medarbejderes opfattelse af kommunens strategi i forhold til information om supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) ud over lovkravene. Procent.

Strategi	Pct.
Kommunen bør kun informere om SUPP i det omfang, som loven kræver	6
Kommunen bør forklare for førtidspensionisten, hvordan SUPP fungerer	38
Kommunen bør forsøge at motivere førtidspensionisten til at tilslutte sig SUPP	6
Kommunen bør anbefale førtidspensionisten at tilslutte sig SUPP	14
Kommunen har ikke nogen strategi om information om SUPP (ud over at opfylde lovkravene)	21
Ved ikke	2
Andet	13

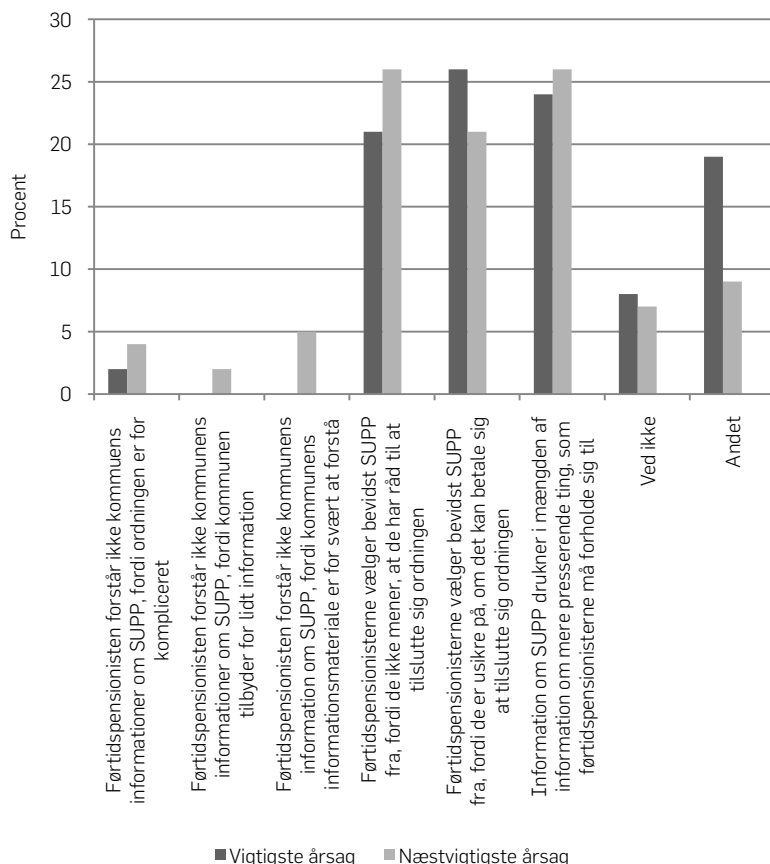
Kilde: Elektroniske interview med kommunale medarbejdere.

Tabel 5.4 viser, at 38 pct. af de kommunale medarbejdere mener, at kommunen bør forklare førtidspensionisten, hvordan SUPP fungerer, mens blot 6 pct. mener, at kommunen direkte skal motivere førtidspensionisten til at tilslutte sig ordningen. Tabellen viser desuden, at 21 pct. af de kommunale medarbejdere mener, at kommunerne ikke har anden strategi til information om SUPP end de formelle lovkrav. Af dem, der nævner andre strategier, er der flere, der svarer, at alle nytilkendte førtidspensionister får skriftlig information, og at de førtidspensionister, der henvender sig, får mundtlig vejledning om SUPP.

I spørgeskemaet har vi spurgt de kommunale medarbejdere, hvad de mener, er de vigtigste og næstvigtigste årsager til den relativt lave tilslutning til SUPP på landsplan. Svarfordelingen præsenteres i Figur 5.3.

FIGUR 5.3

Årsager til den relativt lave tilslutning af førtidspensionister til ordning med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) ifølge kommunale medarbejdere, opdelt efter vigtigste og næstvigtigste årsager. Procent.

Kilde: Elektroniske interview med kommunale medarbejdere.

Figur 5.3 viser fordelingen af de af de kommunale medarbejdere vurderede vigtigste og næstvigtigste årsager til, at relativt få førtidspensionister tilslutter sig SUPP. Af figuren fremgår det, at særligt økonomiske faktorer – ifølge de kommunale medarbejdere – har betydning for førtidspensionisters fravalg af SUPP.

21 og 26 pct. af de kommunale medarbejdere peger således på en usikkerhed i forbindelse med, om SUPP kan betale sig, som den hen-

holdsvis vigtigste og næstvigtigste årsag til, at førtidspensionister ikke tilslutter sig til SUPP.

26 og 21 pct. vurderer, at førtidspensionisterne fravælger SUPP, fordi de mener ikke at have råd til at tilslutte sig ordningen. 24 og 26 pct. af de kommunale medarbejdere mener, at informationsmaterialet om SUPP drukner i mængden af andre presserende ting, som førtidspensionisten må forholde sig til, som en vigtig årsag til den relativt lave tilslutning til SUPP.

Af interviewsvarene fremgår det desuden, at faktorer som sygdomsdiagnose og forventet levetid ifølge de kommunale medarbejdere har betydning for, hvorvidt førtidspensionisterne bevidst fravælger ordningen eller ej.

I interviewmaterialets supplerende kommentarfelt har flere kommunale medarbejdere – primært fra jyske kommuner – udtrykt en undren over det udsagn, at få førtidspensionister tilslutter sig SUPP, da de mener, at de fleste førtidspensionister vælger at tilmelde sig. Gruppen af førtidspensionister på ny førtidspensionsordning fremhæves desuden som en gruppe, der ofte tilmelder sig SUPP.

Til slut i spørgeskemaet har vi bedt de kommunale medarbejdere komme med et bud på det mest effektive tiltag til at få flere førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP. Svarfrekvenserne fremgår af tabellen nedenfor.

TABEL 5.5

Effektive tiltag til fordel for en øget udbredelse af ordning med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) ifølge kommunale medarbejdere. Procent.

Tiltag	Pct.
At staten forenkler ordningen	8
At kommunerne tilbyder særskilte møder om SUPP- ordningen	5
At kommunerne tilbyder mere informationsmateriale	7
At kommunerne tilbyder bedre informationsmateriale	18
At øge kommunens andel/reducere førtidspensionistens andel af bidraget til SUPP	12
Ved ikke	31
Andet	20

Kilde: Elektroniske interview med kommunale medarbejdere.

Tabel 5.5 viser de kommunale medarbejders bud på de mest effektive tiltag til at få flere førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP. 18 pct. af

de kommunale medarbejdere foreslår en forbedring af informationsmaterialet om SUPP, mens blot 7 pct. foreslår mere information.

Dette indikerer dermed, at der på kommunalt plan ønskes en kvalitativ frem for en kvantitativ ændring af informationsmaterialet om SUPP. 12 pct. af de kommunale medarbejdere mener, at kommunens andel af bidraget til SUPP skal forøges samtidig med en nedsættelse af førtidspensionistens andel, mens 31 pct. ikke har noget bud på, hvad der kan øge førtidspensionisternes tilslutning til SUPP. 20 pct. af de kommunale medarbejdere har valgt svarkategorien *andet*, hvor de kan uddybe de enkelte tiltagsmuligheder fra spørgeskemaet og foreslå alternative tiltag. Et muligt tiltag, der går igen i interviewsvarene, er en større vægtning af den personlige samtale frem for skriftlig information om SUPP. Dette er interessant at sammenholde med Figur 5.1, der viste, at *brev/skema* samlet set udgør den mest anvendte informationsmetode.

Som et supplerende effektivt tiltag foreslår flere kommunale medarbejdere kortere, mere præcist samt opdateret informationsmateriale om SUPP, der giver førtidspensionisten et klart og overskueligt billede af udbyttet af ordningen. Enkelte respondenter nævner en automatisk tilmelding til SUPP, analogt med tilmeldingen til ATP, som et muligt tiltag. Andre igen foreslår en løbende opfølgning på førtidspensionister, der ikke har tilmeldt sig SUPP, fx dem på gammel førtidspensionsordning, som modtog information om SUPP, da ordningen blev indført i 2003.

REGRESSIONSANALYSE

Vi undersøger nu ved hjælp af en regressionsmodel, hvilke faktorer der forklarer andelen af førtidspensionister, der tilmelder sig SUPP i en kommune. I en regressionsmodel undersøger man sammenhængen mellem en afhængig variabel (her: andelen af førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP i en kommune) og en række uafhængige variable (her: variable, der måler gennemsnitlige sociale og økonomiske forhold for førtidspensionisterne i kommunen, samt en variabel, der måler kommunens informationsstrategi i forhold til SUPP).

Ved at medtage både variable, der måler kommunens informationsstrategi, og variable, der måler førtidspensionisternes situation, kan man estimere den individuelle indflydelse af disse variable på den af-

hængige variabel (dvs. andelen af førtidspensionister, der er tilmeldt SUPP på kommunalt niveau) (se fx Greene (1993) for mere information om linear regression). Vi har estimeret to forskellige modeller:

- En, hvor vi medtager variabelen ”informationsindikator”, som er en indikator, der viser, om kommunen har som strategi enten at forsøge at motivere førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP eller anbefaler førtidspensionister at tilslutte sig SUPP, eller om kommunen har en anden informationsstrategi vedrørende SUPP (model 2)
- En, hvor vi ikke medtager variabelen ”informationsindikator” (model 1).

Variablen ”informationsindikator” er konstrueret ud fra vores spørgeskema med kommunale medarbejdere, og da det ikke er alle kommuner, der har besvaret spørgeskemaet, er andelen af observationer lavere i model 2 end i model 1. Det er vigtigt at huske, at variabelen ”informationsindikator” på grund af en række faktorer desværre ikke indeholder særligt dækkende oplysninger om, hvordan kommunerne informerer om SUPP. For det første har vi kun interviewet én medarbejder per kommune. Hvis forskellige medarbejdere i kommunen informerer om SUPP på forskellige måder, viser variabelen ikke hele spektret af informationsstrategier i kommunen. For det andet har vi interviewet den kommunale medarbejder i marts 2011, men den afhængige variabel, som vi undersøger, måler andelen af førtidspensionister, der indbetalte til SUPP i kommunen i perioden 2003-2008. Kommunens informationsstrategi kan dog have ændret sig i perioden og behøver ikke være den samme i 2011, som den har været tidligere.¹⁸

Resultaterne fra regressionsmodellen vises i tabel 5.6 og viser overordnet set, at førtidspensionisternes egenskaber har stor betydning for, hvor store andele af dem der vælger at tilslutte sig SUPP på kommunalt niveau. Derudover stemmer resultaterne stort set overens med resultaterne fra analysen på individuelt niveau (se Tabel 3.1), selv om flere variable ikke længere er statistisk signifikante, hvilket formentlig skyldes, at vi nu estimerer modellen på kommunalt niveau og derfor har færre observationer.

18. Vi har også prøvet at estimere modellen for personer, der var førtidspensionister i 2008 (det seneste år, vi har data for). Dette påvirkede ikke koefficienten for kommunens informationsstrategi.

Der er en positiv korrelation mellem andelen af førtidspensionister, der har anden pensionsopsparing i kommunen, og andelen af førtidspensionister, der har tilmeldt sig SUPP. Der er til gengæld en negativ korrelation mellem andelen af førtidspensionister, der har en ikke-videregående uddannelse eller er på gammel førtidspensionsordning, og andelen af førtidspensionister i kommunen, der er tilsluttet SUPP.

Det er især andelen af førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning samt andelen førtidspensionister uden videregående uddannelse, der er negativt korrelerede med andelen af førtidspensionister på SUPP på kommunalt niveau.

Variablen ”informationsindikator”, der viser, om kommunen har som strategi at anbefale eller motivere førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP, har en lille, statistisk insignifikant, positiv indflydelse på andelen af SUPP-tilsluttede førtidspensionister på kommunalt niveau. Som tidligere nævnt er denne variabel dog ikke et særligt godt mål for kommunens informationsstrategi. Modellen estimeres også kun på 85 kommuner, så det er ikke overraskende, at koefficienten er statistisk insignifikant. For eksempel er ”gennemsnitsalder” også statistisk insignifikant, og koefficienten for ”informationsindikatoren” er større i absolutte tal end gennemsnitsalder, selv om vi ved fra Tabel 3.1, at førtidspensionistens alder på individuelt niveau har betydning for sandsynligheden for at tilmelde sig SUPP.

TABEL 5.6

Andele af førtidspensionister, der indbetaler til ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension, på kommunalt niveau. Koefficienter.

	Model 1	Model 2
Andel, der har fast ejendom	0,035 (0,091)	-0,018 (0,096)
Andel, der har anden pension	0,224 (0,121)	0,270 (0,128) ***
Andel, der er gift	0,034 (0,107)	0,084 (0,114)
Andel uden videreg. udd.	-0,465 (0,147) ***	-0,412 (0,148) ***
Andel født i Danmark	0,060 (0,127)	0,166 (0,133)
Gennemsnitsalder	-0,004 (0,005)	-0,002 (0,005)
Andel på gammel ordning	-0,400 (0,103) ***	-0,435 (0,106) ***
Informationsindikator	-	0,006 (0,012)
Konstant	1,063 (0,372) **	0,768 (0,383) *
Antal observationer	98	85

Anm.: Modellen er estimeret på kommunalt niveau. Christiansø er udelukket fra analyserne.

Kilde: Egne beregninger baseret på registerdata fra Danmarks Statistik, data fra ATP og PensionDanmark og data fra interview med kommunale medarbejdere, som arbejder med at informere om ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP).

FAKTISKE VS. FORVENTEDE ANDELE AF FØRTIDSPENSIONISTER PÅ ORDNING MED SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

Som tidligere nævnt kan andelen af førtidspensionister, der tilslutter sig SUPP i en kommune, forventes at være relateret til førtidspensionisternes gennemsnitlige socioøkonomiske egenskaber i kommunen. De estimerede koefficienter i model 1 i Tabel 5.6 viser, hvilken indflydelse førtidspensionisternes gennemsnitlige egenskaber har for andelen af SUPP-tilmeldte på kommunalt niveau. Ved at bruge disse estimerede koefficienter kan vi derfor forudsige, hvor stor en andel af førtidspensionisterne i en kommune der ”burde” være tilmeldt SUPP, når vi tager højde for førtidspensionisternes egenskaber. I Figur 5.4 viser vi forskelle mellem andelen af førtidspensionister, der rent faktisk er på SUPP, i alle kommuner i Danmark, samt hvor store andele af førtidspensionisterne der ”burde” være på SUPP, når vi tager højde for førtidspensionisternes gennemsnitlige egenskaber. Kommunerne i figuren er sorteret efter, hvor stor forskel der er mellem den faktiske og den prædikterede andel af førtidspensionister i kommunen på SUPP, hvor de kommuner, hvor den faktiske andel SUPP-tilmeldte borgere ligger længst under den prædikterede andel, står længst til venstre, og hvor de kommuner, hvor den faktiske andel overstiger den prædikterede andel mest, står længst til højre. De kommuner, der står længst til venstre, har altså lavere andele af førtidspensionister på SUPP i forhold til, hvad vi forventer ud fra borgernes socioøkonomiske egenskaber, mens de kommuner, der står længst til højre, har højere andele af førtidspensionister på SUPP, end hvad vi forventer.

Da vores model ikke omfatter alle egenskaber, der kan forventes at påvirke andelen af førtidspensionister, der tilmelder sig SUPP på kommunalt niveau (fx har vi ingen information om førtidspensionisternes forventede levetid i modellen, og hvis denne varierer på kommunalt niveau, vil denne mangel påvirke resultaterne), så er de prædikterede resultater ikke at betragte som absolutte sandheder i forhold til, hvor mange førtidspensionister der ”burde” indbetale til SUPP.

Selv om resultaterne i Figur 5.4 skal fortolkes med forsigtighed, viser figuren, at det især er i kommuner med lave andele af førtidspensionister på SUPP, at de prædikterede andele overstiger de faktiske andele, mens det modsatte forhold kan skønnes at gøre sig gældende for kommuner med høje faktiske andele af førtidspensionister på SUPP. Det lader altså til, at det er andre faktorer ud over førtidspensionisternes gennemsnitlige socioøkonomiske egenskaber, fx forskelle i kommunernes informationsmetoder, der påvirker, hvor store andele af førtidspensionisterne der på kommunalt niveau tilmelder sig SUPP.¹⁹

KONKLUSION

I dette kapitel har vi analyseret tilslutningen til SUPP på kommunalt niveau. Andelene af førtidspensionister på SUPP er overordnet set steget fra 2003 til 2008. Andelene varierer dog stærkt på kommunalt niveau, fra 20 pct. i Herlev til 46 pct. i Svendborg (begge tal er fra 2008).

Analyse af en survey-undersøgelse med kommunale medarbejdere viste, at brev og skema er de mest anvendte metoder for at informere førtidspensionister om SUPP. Cirka 45 pct. af de kommunale medarbejdere bruger i gennemsnit mindre end 5 minutter per førtidspensionist på at informere om SUPP, og 27 pct. af respondenterne svarer, at kommunen ikke gør hhv. ikke bør gøre noget ud over, hvad loven kræver for at informere førtidspensionister om SUPP.

Den vigtigste grund til, at mange førtidspensionister vælger ikke at tilmelde sig SUPP, er ifølge de kommunale medarbejdere, at førtidspensionisterne er usikre på, om det kan betale sig at tilslutte sig den. Derudover er det tiltag, ”at kommunerne tilbyder bedre informationsmateriale”, det, der nævnes af flest kommunale medarbejdere (18 pct.) som det mest effektive tiltag til at få flere førtidspensionister til at tilslutte sig SUPP. Overordnet set tegner der sig dermed et billede af, at medarbejderne i mange kommuner ikke er helt tilfredse med den information, som de giver førtidspensionister om SUPP.

Derudover viser en analyse af registerdata, at kommunens informationsstrategi har en lille positiv, men statistisk insignifikant, effekt

19. Vi har undersøgt, om der er forskelle i kommunernes informationsstrategi mellem de kommuner, der scorer lavt og højt, se Figur 5.4, men vi har ikke fundet nogen tydelige forskelle.

på, hvor store andele af førtidspensionisterne i kommunen der tilmelder sig SUPP. Sammensætningen af førtidspensionister på kommunalt niveau har også stor betydning for, hvor store andele af førtidspensionister der tilmelder sig SUPP på kommunalt niveau. Ved at sammenligne prædikterede resultater (som viser, hvor stor en andel af førtidspensionisterne i en kommune der "burde" være på SUPP, givet førtidspensionisternes gennemsnitlige socioøkonomiske egenskaber i kommunen) med faktiske resultater kan vi dog se, at de prædikterede andele af førtidspensionister på SUPP overstiger de faktiske i kommuner med lave andele af førtidspensionister på SUPP, men at de er lavere end de faktiske i kommuner med høje andele af førtidspensionister på SUPP. Dette resultat indikerer, at der er noget ud over førtidspensionisternes egenskaber, fx kommunens informationsstrategi om SUPP, der afgør, hvor store andele af førtidspensionisterne i en kommune der tilmelder sig SUPP.

KONKLUSION

I denne rapport har vi undersøgt, hvad der forklarer tilslutningen til den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister (SUPP). Resultaterne viser, at der, selv om andelen af tilsluttede førtidspensionister er steget, siden ordningen blev introduceret i 2003, stadigvæk kun er ca. 34 pct. af førtidspensionisterne i Danmark, der er tilsluttet ordningen.

Vores analyser viser, at det er de ”stærkeste” førtidspensionister, der tilslutter sig SUPP, dvs. de, der har et forholdsvis højt uddannelsesniveau, er gift, har anden pensionsopsparing, ejer en fast ejendom og har haft en god løn i de år, de havde lønnet arbejde.

Der er også meget store forskelle mellem førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning og ny førtidspensionsordning: Førtidspensionister på gammel ordning har 23 pct. lavere sandsynlighed for at indbetale til SUPP end førtidspensionister på ny ordning, selv om vi tager højde for andre forskelle mellem førtidspensionister på gammel og ny førtidspensionsordning. Den mest sandsynlige forklaring på forskellene mellem førtidspensionister på gammel og ny førtidspensionsordning er, at de førstnævnte i de fleste tilfælde kun har fået information om SUPP per brev. Dette resultat viser altså, at den information, som førtidspensionister får om SUPP, har stor betydning for, om de vælger at tilslutte sig ordningen.

Analyser af en survey-undersøgelse med førtidspensionister på gammel og ny førtidspensionsordning, der indbetaler hhv. ikke indbeta-

ler til SUPP, bekræfter det resultat, at information om SUPP har betydning for sandsynligheden for at indbetale. Survey-undersøgelsen viser også, at kendskabet til SUPP hos førtidspensionisterne er meget ringe, og at der derfor er behov for mere information om ordningen.

En analyse på kommunalt niveau viser, at andelen af SUPP-tilmeldte er øget fra 2003, hvor ordningen blev indført, men at der på kommunalt niveau er store forskelle på, hvor store andele af førtidspensionisterne der tilmelder sig SUPP. Vores analyse viser, at denne variation skyldes, at førtidspensionisternes egenskaber varierer mellem kommunerne. Derudover indikerer resultaterne, at variationen også skyldes, hvordan og hvor meget kommunerne informerer om SUPP.

En analyse af en survey-undersøgelse med kommunale medarbejdere, der arbejder med SUPP, viser, at man i 44 pct. af kommunerne bruger mindre end 5 minutter per førtidspensionist på at informere om SUPP, og at den hyppigst anvendte informationsmetode er via brev eller skema.

Overordnet set viser resultaterne altså, at der både findes behov for at modtage og plads til at give mere information om SUPP.

APPENDIKS

I dette appendiks viser vi forskelle mellem førtidspensionisternes besvarelser på spørgsmål om, hvorvidt de indbetaler eller har indbetalt til SUPP, og hvem der rent faktisk indbetaler eller tidligere har indbetalt til ordningen ifølge data fra ATP. Derudover viser dette appendiks forskelle mellem interviewstikprøven, der analyseres i kapitel 4, og den gennemsnitlige population af førtidspensionister.

Tabel A.1 viser forskelle mellem, hvem vi har defineret som tilmeldt eller tidligere tilmeldt SUPP ud fra data fra ATP, og respondenternes besvarelser på et spørgsmål om, hvorvidt de indbetaler eller tidligere har indbetalt til SUPP. Da vores oplysninger om, hvilke førtidspensionister der indbetaler til SUPP, stopper ultimo 2009 og kun omfatter førtidspensionister, der indbetaler til SUPP via ATP, er der sandsynligvis respondenter, som vi definerer som ikke tilsluttet SUPP, som faktisk er tilsluttet ordningen. Det er dog meget usandsynligt, at de førtidspensionister, som vi definerer som tilsluttede eller tidligere tilsluttede, aldrig har indbetalt til ordningen. Tabel A.1 viser, hvordan fordelingen for de to variabler ser ud.

Overordnet set er der overensstemmelse for 77 pct. af respondenternes vedkommende (og der er især overensstemmelse for dem, der indbetaler til SUPP). 18 pct. af respondenterne mener, at de indbetaler til SUPP, men er ikke med i ATP's data. Sandsynligvis indbetaler en stor del af disse førtidspensionister til SUPP enten via et andet selskab end ATP,

eller de er begyndt deres indbetaling efter 2009. 5 pct. af respondenterne siger, at de ikke indbetaler eller ikke tidligere har indbetalt til SUPP. Da vi ved, at disse respondenter har indbetalt til SUPP via ATP en gang i perioden 2003-2009, har det store flertal af disse respondenter enten glemt, at de indbetaler (eller tidligere har indbetalt), eller de har misforstået spørgsmålet.

TABEL A.1

Førtidspensionisternes besvarelser på spørgsmål om, hvorvidt de indbetaler eller har indbetalt til supplerende arbejdsmarkedspension, opdelt efter hvem der rent faktisk indbetaler eller tidligere har indbetalt til ordningen ifølge ATP-data. Procent.

Førtidspensionistens status	Siger, at han/hun indbetaler eller har indbetalt	Siger, at han/hun aldrig har indbetalt
Indbetaler eller har indbetalt ifølge ATP-data	47	5
Har aldrig indbetalt ifølge ATP-data	18	30

Kilde: Survey-data samt data fra ATP.

Tabel A.2 viser beskrivende statistik for populationen af førtidspensionister anvendt i Tabel 3.1 (dvs. en 30-procents-repræsentativ stikprøve af den samlede population af førtidspensionister) samt de tilsvarende resultater for de førtidspensionister, som deltog i vores interviewundersøgelse. Tabellen viser, at førtidspensionisterne i interviewstikprøven har højere uddannelse og har en højere sandsynlighed for at være gift end den "gennemsnitlige" førtidspensionist. Derudover er førtidspensionister på ny førtidspensionsordning og førtidspensionister, der indbetaler til SUPP, overrepræsenteret i interviewstikprøven. Gennemsnitlig alder og andel kvinder hhv. andel mænd er dog stort set den samme i begge stikprøver.

Overordnet set er det derfor sandsynligt, at de førtidspensionister, som vi har interviewet, er lidt "stærkere" ud fra et socioøkonomisk perspektiv end den gennemsnitlige førtidspensionist. Dette er dels begrundet i, at vi har udtrukket stikprøven skævt for at få jævne andele af førtidspensionister på gammel og ny førtidspensionsordning, hhv. med og uden SUPP, i stikprøven. Derudover er de svageste førtidspensionister formentlig mindre tilbøjelige til at deltage i en interviewundersøgelse.

TABEL A.2

Sammenligning mellem interviewstikprøve og populationen af førtidspensionister. Procent.

Førtidspensionistens egenskaber	Populationen	Interviewstikprøve
Ukendt uddannelse	4	1
Grundskole	56	36
Gymnasium	4	6
Erhvervsuddannelse	26	36
Kort videregående	2	7
Mellemlang videregående	6	11
Lang videregående	2	2
Gift	40	51
Mænd	44	41
Kvinder	56	59
Gammel ordning	64	48
Ny ordning	36	52
Indbetaler til SUPP	34 ¹	48
Alder (gennemsnit, i år)	54	53

1. Baseret på alle førtidspensionister, der indbetalte til supplerende arbejdsmarkedspension (SUPP) via ATP eller PensionDanmark mindst én gang i perioden 2003-2008.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik samt survey-data.

LITTERATUR

- ATP (2005): "Kommunegrænser afgørende for tilslutning til ny pension." Faktum, 2005(21).
- ATP (2008): "Langt de fleste vender ryggen til Danmarks bedste pensionstilbud." Faktum, 2008(55).
- ATP (2010): "Flere og flere førtidspensionister sparer aktivt op til alderdommen." Faktum, 2010(79).
- ATP (2011): "Supplerende arbejdsmarkedspension: Hvor meget kan du få." (Tilgængelig på: http://www.atp.dk/X5/wps/wcm/connect/atp/atp.dk/privat/pens/supp/hvor-meget-kan-du-faa/hvor_meget_kan_du_faa.htm. 30-3-2011).
- Forsikring og Pension (2011): *Forsikring og Pension og Finansrådets samfundsforudsætninger for pensionsfremskrivninger*. Tilgængelig på: http://www.forsikringogpension.dk/pension/den-foerste-pensionsordning/investere-din-pension/Documents/samfundsforuds%c3%a6tninger_2011.pdf. 13-4-2011.
- Greene, W.H. (1993): *Econometric Analysis*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- It og Telestyrelsen (2011): *Faktaark – Bedre service til førtidspensionister*. Tilgængelig på: <http://www.itst.dk/nyheder/filarkiv/Faktaark-%20bedre%20service%20til%20fortidspensionister.pdf>. 15-4-2011.
- PensionDanmark (2011): *Du skal på førtidspension*. Tilgængelig på:

<http://www.pension.dk/da/Medlemmer/Sadan-kan-vi-hjalpe-dig/Du-skal-pa-fortidspension/>. 15-4-2011.

SFI-RAPPORTER SIDEN 2010

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Enkelte rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 10:01 Henriksen, A.C.: *Coaching af sygedagpengemodtagere. En pilotundersøgelse med eksperimentelt design.* 69 sider. ISBN: 978-87-7487-961-9. Kr. 70,00.
- 10:02 Lausten, M., Mølholt, A.-K., Hansen, H. & Jensen, V.M.: *Introduktion til dialogprojektet. Dialoggruppe – om forebyggelse som alternativ til anbringelse. Delrapport 1.* 97 sider. ISBN: 978-87-7487-962-6. Kr. 100,00.
- 10:03 Christensen, E.: *Grønlandske børn i Danmark.* 87 sider. ISBN: 978-87-7487-963-3. Kr. 90,00.
- 10:04 Henriksen, A.C.: *Veje til beskæftigelse. En kvalitativ undersøgelse af indsatser over for ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere.* 132 sider. ISBN: 978- 87-7487-964-0. Kr. 130,00.
- 10:05 Gensby, U. & Thuesen, F.: *På vej mod job efter en arbejdsskade. En evaluering af arbejdsskadestyrelsens Fastholdelsescenter.* 128 sider. ISBN: 978-87-7487-965-7. Kr. 120,00.
- 10:06 Egelund, T., Jakobsen, T.B., Hammen, I., Olsson, M. & Høst, A.: *Sammenbrud i anbringelser af unge. Erfaringer, forklaringer og årsagerne bag.* 376 sider. ISBN: 978-87-7487-966-4. Kr. 375,00.

- 10:07 Bach H.B. & Henriksen A.C.: *Gravides sygefravær*. 126 sider. ISBN: 978-87-7487-967-1. Kr. 130,00.
- 10:08 Bach H.B.: *Gravid og Fængselsbetjent*. 36 sider. ISBN: 978-87-7487-968-8. Netpublikation.
- 10:09 Madsen, M.B, Holt, H., Jonassen, A.B. & Schademan, H.K.: *Kvinder og mænd i den offentlige sektor. Karrieremønstre, lederønsker og ledermuligheder*. 274 sider. ISBN: 978-87-7487-969-5. Kr. 270,00.
- 10:10 Larsen, M.: *Lønforskelle mellem kvinder og mænd i 2007. Analyser for lønkommissionen*. 86 sider. ISBN: 978-87-7487-970-1. Kr. 90,00.
- 10:11 Thuesen, F.: *Ledelsen og motivation i den offentlige sektor. Et litteraturstudium*. 100 sider. ISBN: 978-87-7487-971-8. Kr. 100,00.
- 10:12 Deding, M. & Holt, H. (red.): *Hvorfor har vi lønforskelle mellem kvinder og mænd? En antologi om ligeløn i Danmark*. 246 sider. ISBN: 978-87-7487-972-5. Kr. 250,00.
- 10:13 Knudsen, L. & Nielsen, V.L.: *Effekten af kommunernes forebyggende foranstaltninger for unge. Forebyggende foranstaltninger i eget miljø sammenlignet med anbringelse uden for hjemmet*. 152 sider. ISBN: 978-87-7487-973-2. Vejledende pris: 150,00 kr.
- 10:14 Lausten, M., Hansen, H. & Albæk Nielsen, A.: *Udsatte børnefamilier i Danmark*. 212 sider. ISBN: 978-87-7487-976-3. Netpublikation.
- 10:15 Christensen, G., Mikkelsen, M.F., Pedersen, K.B. & Amilon, A.: *Boligsociale indsatser og buslejestøtte. Kortlægning og programevaluering af Landsbyggefondens 2006-10-pulje*. 164 sider. ISBN: 978-87-7487-977-0. Vejledende pris 160,00 kr.
- 10:16 Bengtsson, S., Mateu, N.C. & Høst, A.: *Blinde børn – integration eller isolation? Blinde børns trivsel og vilkår i hjemmet, fritiden og skolen*. 136 sider. ISBN: 978-87-7487-978-7. Vejledende pris 140,00 kr.
- 10:17 Bengtsson, S., Mateu, N.C. & Høst, A.: *Blinde og stærkt svagsynede. Barrierer for samfundsdeltagelse*. 122 sider. ISBN: 978-87-7487-979-4. Vejledende pris: 120,00 kr.
- 10:18 Ellerbæk, L.S. & Thuesen, F.: *Projekt arbejdsplads for højtuddannede. Følgeforskning for Region Midtjylland*. 99 sider. ISBN: 978-87-7487-980-0. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 10:19 Jakobsen, V. & Ellerbæk, L.S.: *Løn- og arbejdsforhold for kvinder og mænd i køkkenfaget*. 71 sider. ISBN: 978-87-7487-981-7. Netpublikation.

- 10:20 Ottosen, M.H., Andersen, D., Nielsen, L.P., Lausten, M. & Stage, S.: *Børn og unge i Danmark. Velfærd og Trivsel 2010*. 155 sider. ISBN: 978-87-7487-982-4. Vejledende pris: 260,00 kr.
- 10:21 Kofod, J.E., Benwell, A.F., Kjær, A.A.: *Hjemvendte soldater. En interviewundersøgelse*. 76 sider. ISBN: 978-87-7487-983-1. Netpublikation.
- 10:22 Lausten, M., Mølholt, A.-K., Hansen, H., Heiner Schmidt, L. & Aaqvist, M.: *Forebyggende foranstaltninger 0-4 år. Dialoggruppe – om forebyggelse som alternativ til anbringelse. Delrapport 2*. 184 sider. ISBN: 978-87-7487-984-8. Vejledende pris: 195,00 kr.
- 10:23 Christensen, E., Lindstrøm, M. & Mølholt, A.-K.: *Efterværn for voldsudsatte kvinder. Krisecentrenes støtte og hjælp til kvinder, som flytter fra centrene*. 95 sider. ISBN: 978-87-7487-985-5. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 10:24 Jensen, V.M. & Nielsen, L.P.: *Veje til ungdomsuddannelse 1. Statistiske analyser af folkeskolens betydning for unges påbegyndelse og gennemførelse af en ungdomsuddannelse*. 211 sider. ISBN: 978-87-7487-986-2. Netpublikation.
- 10:25 Espersen, L.D.: *Bekymrende identiteter. Ph.d.-afhandling*. 260 sider. ISBN: 978-87-7487-987-9. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 10:26 Høgelund, J., Tørslev, M.K. & Weibel, K.: *Sygemeldte og fortidspensionister med handicap. Jobcentermedarbejderes perspektiver på jobcentrenes indsats*. 101 sider. ISBN: 978-87-7487-986-6. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 10:27 Lyk-Jensen, S.V., Jacobsen, J. & Heidemann, J.: *Soldater – før, under og efter udsendelse. Et litteraturstudie*. 92 sider. ISBN: 978-87-7487-989-3. Netpublikation.
- 10:28 Thuesen, F., Holt, H., Jensen, S. & Brink Thomsen, L.: *Virksomheders sociale engagement*. 172 sider. ISBN: 978-87-7487-990-9. Vejledende pris: 170,00 kr.
- 10:29 Jakobsen, V. & Liversage, A.: *Køn og etnicitet i uddannelsessystemet. Litteraturstudier og registerdata*. 175 sider. ISBN: 978-87-7487-991-6. Vejledende pris: 176,00 kr.
- 10:30 Christoffersen, M.N.: *Børnemishandling i hjemmet*. 120 sider. ISBN: 978-87-7487-992-3. Netpublikation.
- 10:31 Jakobsen, T.B., Hammen, I. & Steen, L.: *Efterværn – støtte til tidligere anbragte unge*. 94 sider. ISBN: 978-87-7487-993-0. Vejledende pris: 90,00 kr.

- 10:32 Korzen, S., Fisker, L. & Oldrup, H.: *Vold mod børn og unge i Danmark. En spørgeskemaundersøgelse blandt 8.-klasses-elever*. 127 sider. ISBN: 978-87-7487-994-7. Netpublikation.
- 10:33 Mateu, N.C.: *Hjælpeplanen for spilleafhængige. Kortlægning af telefonsamtaler i Danmark og Norge i perioden 2008-2009*. 50 sider. ISBN: 978-87-7487-995-4. Netpublikation.
- 10:34 Egelund, T., Jakobsen, T.B. & Steen, L.: *"Det er jo min familie!" Beretninger fra børn og unge i slægtspleje*. 126 sider. ISBN: 978-87-7487-996-1. Vejledende pris: 120,00 kr.
- 10:35 Christensen, E.: *Alkoholproblemer og partnervold*. 48 sider. ISBN: 978-87-7487-997-8. Vejledende pris: 50,00 kr.
- 11:01 Liversage, A., Jakobsen, V. & Rode Hansen, I.: *"Det var ikke nemt, men jeg klarede det!" Interviewundersøgelse med etniske minoritetskvinder om uddannelse*. 156 sider. ISBN: 978-87-7119-000-7. Vejledende pris: 150,00 kr.
- 11:02 Filges, T. & Holt, H.: *AC-arbejdskraft i den vestlige del af Region Midtjylland. Muligheder og barrierer*. 96 sider. ISBN: 978-87-7119-001-4. Vejledende pris: 90,00 kr.
- 11:03 Lausten, M., Møhlholt, A.-K., Hansen, H., Heiner Schmidt, L. & Aaqvist, M.: *Forebyggende foranstaltninger 5-9 år. Dialoggruppe – om forebyggelse som alternativ til anbringelse. Delrapport 3*. 184 sider. ISBN: 978-87-7119-002-1. Vejledende pris: 180,00 kr.
- 11:04 Jacobsen, J. & Lindstrøm, M.: *Lokal integration af førtidspensionister*. 110 sider. ISBN: 978-87-7119-003-8. Vejledende pris: 110 kr.
- 11:05 Deding, M. (red.): *Forskning om tvang i misbrugsbehandling. En kortlægning foretaget af SFI Campbell*. 110 sider. ISBN: 978-87-7119-004-5. Netpublikation.
- 11:06 Oldrup, H., Lindstrøm, M. & Korzen, S.: *Vold mod førskolebørn. Praksis og barrierer for opsporing og underretning*. 110 sider. ISBN: 978-87-7119-005-2. Netpublikation.
- 11:07 Christensen, E.: *Væk fra Grønland. Udsatte grønlandere, der er flyttet til Danmark med deres børn*. 88 sider. ISBN: 978-87-7119-006-9. Vejledende pris: 90,00 kr.
- 11:08 Thomsen, L.B. & Høgelund, J.: *Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2010*. 140 sider. ISBN: 978-87-7119-007-6. Vejledende pris: 140,00 kr.

- 11:09 Bengtsson, S., Hansen, H. & Røgeskov, M.: *Børn med en funktionsnedsættelse og deres familier. Den første kortlægning i Norden*. 108 sider. ISBN: 978-87-7119-008-3. Vejledende pris: 110,00 kr.
- 11:10 Vitus, K. & Kjær, A.A.: *PSP-samarbejdet. En kortlægning af PSP-Frederiksberg, Odense, Amager og Esbjerg*. 201 sider. ISBN: 978-87-7119-009-0. Netpublikation.
- 11:12 Andersen, D., Thomsen, R., Langhede, A.P., Albæk Nielsen, A. & Toft Hansen, A.: *Skolernes samarbejde. Kortlægning af skolernes kontakt med kommunale forvaltninger og andre institutioner*. 249 sider. ISBN: 978-87-7119-011-3. Netpublikation.
- 11:14 Christoffersen, M.N. & Hammen, I.: *ADHD-indsatser. En forskningsoversigt*. 129 sider. ISBN: 978-87-7119-013-7. Vejledende pris: 130,00 kr.
- 11:15 Oldrup, H., Korzen, S., Lindstrøm, M. & Christoffersen, M.N.: *Vold mod børn og unge. Hovedrapport*. 95 sider. ISBN: 978-87-7119-014-4. Vejledende pris: 90,00 kr.
- 11:16 Rostgaard, T., Bjerre, L., Sørensen, K. & Rasmussen, N.: *Omsorg og etnicitet. Nye veje til rekruttering og kvalitet i aldreplejen*. 207 sider. ISBN: 978-87-7119-015-1. Vejledende pris: 200,00 kr.
- 11:18 Böcker Jakobsen, T., Posselt Langhede, A. & Sørensen, K.: *Lige muligheder - støtte til udsatte børn og unge. Evalueringsrapport 1: Beskrivelse af igangsatte forsøgsprojekter*. 87 sider. ISBN: 978-87-7119-016-8. Netpublikation.
- 11:19 Albæk, K. & Brink Thomsen, L.: *Er kvindesag lavtlønsfag? En analyse af sammenhængen mellem løn og andelen af kvinder i enkelte arbejdsfunktioner*. 97 sider. ISBN: 978-87-7119-018-2. Vejledende pris: 97,00 kr.
- 11:20 Knudsen, L. & Egelund, T.: *Effekter af slægtspleje. Slægtsanbragte børn og unges udvikling sammenlignet med plejebørn fra traditionelle plejefamilier*. 161 sider. ISBN: 978-87-7119-019-9. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 11:21 Kofod, J., Dyrvig, T.F., Markwardt, K., Lagoni, N., Bille, R., Tormansen, T., Christiansen, L., Toldam, E.J. & Vilshammer, M.: *Prostitution i Danmark. En kortlægning*. 395 sider. ISBN: 978-87-7119-020-5. Vejledende pris: 390,00 kr.
- 11:23 Amilon, A.: *Supplerende arbejdsmarkedspension. Hvorfor vælger eller fravælger fortidspensionister ordningen?* 92 sider. ISBN: 978-87-7119-023-6. e-ISBN: 978-87-7119-024-3. Vejledende pris: 90,00 kr.

- 11:26 Ottosen, M.H. & Stage, S.: *Dom til fælles forældremyndighed. En evaluering af forældreansvarsloven*. 257 sider. ISBN: 978-87-7119-029-8. e-ISBN: 978-87-7119-030-4. Vejledende pris: 250,00 kr.

SUPPLERENDE ARBEJDSMARKEDSPENSION

HVORFOR VÆLGER ELLER FRAVÆLGER FØRTIDSPENSIONISTER ORDNINGEN?

Ordningen med supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister blev indført i 2003, men det er stadig kun omkring en tredjedel af førtidspensionisterne, der har tilsluttet sig den.

Denne rapport kortlægger, hvem der tilslutter sig ordningen, hvorfor de gør det eller evt. vælger den fra, samt hvilken betydning oplysningsindsatsen har for tilslutningen. Formålet er at pege på, hvor man mest effektivt kan sætte ind for at øge udbredelsen. Rapporten viser bl.a., at flere og flere tilslutter sig ordningen, men at det overvejende er "stærke" førtidspensionister, der vælger at bruge den.

Analyserne peger på, at mere og bedre information om ordningen i og uden for kommunerne sammen med et øget fokus på førtidspensionister på gammel førtidspensionsordning vil kunne øge tilslutningen.

Udgangspunktet for analysen er data fra ATP, PensionDanmark og Danmarks Statistik. Via spørgeskemaer er der desuden indsamlet oplysninger fra en lang række brugere og ikke-brugere af ordningen samt fra kommunale ansatte. Rapporten er bestilt og finansieret af Pensionsstyrelsen.